

آگورا دا یاندرین منی!

حیکایه توپلوسو

• یازار: رقیه کبیری

سر شناسه : کبیری، رقیه، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور : آگورا دا یاندرین منی! (حیکایه توپلوسو) // رقیه کبیری؛
ویراستار حمید بخشمند.
مشخصات نشر : تبریز: اختر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۲۸۲-۰
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : داستان‌های ترکی -- ایران - قرن ۱۴
موضوع : Turkish fiction -- Iran -- 20th century :
رده بندی کنگره : PL۳۱۴/۷۲۳۳۳ ۱۳۹۷ :
رده بندی دیویی : ۸۹۴/۳۶۱۳ :
شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۲۱۴۰۸

آگورا دا یاندرین منی! (حیکایه توپلوسو)

رقیه کبیری

ایمیل: kabiri41@yahoo.com

ویراستار: حمید بخشمند

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۳۹۷ ● ۱۱۲ صفحه ● قطع رقعی ● ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۲۸۲-۰

تبریز- اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی، نشر اختر

تلفن: ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۰۴۱-۳۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۱۷۵۰۰ تومان

حیکایه لر

- ۱- بئش پلان و گۆز نظر دو عاسی .....
- ۲- من ده خوشبخت بودا کیمی گولدوم .....
- ۳- اوغرو .....
- ۴- آگورادا یاندرین منی! .....
- ۵- چهار غربی .....
- ۶- سیزیف افسانه سی .....
- ۷- دیلیم آچیلیر .....
- ۸- قاراقا دوزو .....
- ۹- نیقالای .....
- ۱۰- دوشر- دوشمز .....
- ۱۱- بطنیمین گودوکچولری .....
- ۱۲- ممو .....

بئش پلان و گۆز نظر دو عاسی

قاز چیراغینین نارینجی شیریندن آسلامیشام اونو. قاز چیراغیندان
آسیلمیش بو نوستالژیک یاشیل رنگ، بؤیوک بیر قیفیللی سانجاغا
سانجاقلانمیش اوچ بوجاقلی بیر دوعا باغلیسی دیر. آن باشی چیراق کیمی
ذهنیمده ایشیلدا بیر. اوشاقلیق چاغلاریمدا بئله بیر یاشیل رنگه سئیدی
یاشیل رنگ دئیردیک. باغلینین ایکی طرفی سلیقه ایله آشیرما تیکیلیب.
اوچ بوجاغین باش بوجاغیندا ایسه، ماوی بیر گۆز نظر مینجیغی وار.
گۆردویوم او آسکی گۆز نظر مینجیقلاریندان دئیل، تورکیه ده مرسوم
اولان گۆز نظرله تای بیر مینجقدیر. سورمه یی بیر زمینده آچیق ماوی
رنگین اورتاسیندا قاپ قارا بیر گۆز به به یی. آسکی گۆز نظر مینجیقلار
دلیکلی داشلار کیمی اورتاسی دلیک، یاشیل یا ماوی رنگده اولورلار.
ایندیسه گۆز نظر لری میزین اولگوسونو ده قونشو اولکه دن کوپیه ائدیریک.
دوعا باغلیسینی تبریزین مدرن بیر خیابانیندا تاپدیغیم گوندن بری
عجیبه بیر حیسیم وار. هئچ عاغلیما دا گلمزدی بیر گون پارکینگ لری

آرس پلاڪلى ماشينلارلا گڙى دلنلر دولو بير خياباندا بئلنچى بيردوعا باغليسى يلا راستلاشيم.

اونو پيادا يولوندا كورلار اوچون دوزولموش سارى موزايڪ دؤشمه نين اوستونده گؤردويوم آن تعجؤوب ائتسم ده، يولومو توتوب كئچديم. ايكي ساعات سونرا گئرى دؤندويومده هله ده دوشدويو يئرده، موزايڪ دؤشمه نين اوستونده دوشوب قالميشدى. معلوم دئيلدى بو ايكي ساعاتدا نئچه نفر منه تاي اونو گؤروب- گؤرمزدن كئچيب گئتميشدى. ياشيل باغلى نين اوستونده كى ايزلردن بللى يدى اونو آياقلايب كئچن آداملارين سايى آز دا دئيلميش. آييليب اوچ بوجاقلى دوعا باغليسينى گؤتوردويومده حيس ائله ديم اسكى زامانلاردان قالميش بير نسنه نى آيمه آيرام.

اينديسه بئش گوندور قاز لوله سينين نارينجى شيريندن آسيلي قالب. هر زامان باشيمي لپ تاييمدان قالديراندا دوعا باغليسينين سئيدى ياشيل رنگى قاز چيراغينين نارينجى شيرينين آلتيندان گؤزومه گليب، ذهني مى بويالانديرير. بو ياشيل ليقدان جان قورتارا بيلميرم. اونا زيللندييمده قورخورام هيپنوتيزم اولام. اؤز- اؤزومه دئيرم: «بو دوعا كى حركت ائله مير منى هيپنوتيزم ائله سين!»

بير ايچيم قهوه دمله ييب، سونرا لپ تاييمين باشينا گئرى دؤنورم. هله ده دوعا باغليسى ياشيل چيراق كيمي ذهني مده ايشيلداير. قهوه مى ايچيب، بير سيقار آليشديريرام. ياشيل رنگلى دوعا باغليسى توستو

آرخاسیندان منی بویوله بیر. یادداشلاریم پلان به پلان توستو ایله برابر دوعا باغلیسیندان گئری اوچور.

بیرینجی پلاندا من پنجره نین هئره سینده عطیرشاهی ایله شمعدانی گولدانلارینین کناریندا اوتورموشام. عطیرشاهی نین ایسیندن، شمعدانی لارین چوهرایی، قیرمیزی، آغ چیچکلریندن آناییرام کی، بایرام گونلرینین بیرسی دیر. قونشو قیزی اوتاغین آستاناسیندا اوتوروب، آناسی ایسه تاخچا آلتینداکی یاسدیقلارا دایانیب، سئید خانیم ایله دانیشیر. دفتریمین اورتاسیندان بیر وراق کاغیذ جیریب، سئید خانیم وئیرم. سئید خانیم بیک خودکار آئنده، قیراقلاری قیرمیزی خط ایله خط کش لشمیش کاغیذین اوستونده قونشو قیزینین باغلی بختینین آچیلماغینا دوعا یازیر. قیز دا منه تای بویلا نیب کاغیذا باخیر. اونو بیلمیرم، آما من سئید خانیمین نه یازدیغینی اوخویانمیرام. قیزین آناسی دئدی بی بختین آنلامینی بئله، بیلمیرم. اوسته لیک، باش تا پا بیلمیرم بو کاغیذا یازیلیمیش سؤزلر آنلامینی بیلمه دیسیم بختی نئجه آچا بیلر!

ایکینجی پلاندا قونشو قیزینین آچیلیمیش بختی شانسینا آغ چیخما ییب، گاهدان قارایا چالار بختی اونون اوستونه آل قالدیریب، قولاغینین دینی قیزدیریب، گوزونون آلتینی گؤردیر. قونشو قیزی ایسه بئله واختلار آغزی آیلیر. قونشو قیزی آغیز آیلیمه سینین عادت کرده سی اولوب. اونون آغزینین دوزلمه سی سئید خانیمین آئنده دیر.

من پنجره نین هئره سینده اوتورموشام. عطیرشاهی ایله شمعدانی

گولدانلارى حووووض قيراغينا دوزولدويونه گۆره يازين ايکينجى آيى اولماليدير. قونشو قيزى آن باشى ايلميش آغزينين سويونو آينده كى دسمالى يله ده رير. سئيد خانيم قيزين قارشيسيندا ديزه چۆكوب، مقدس كيتابى قيزين اوزونه ياخين توتوب، دوعا اوخويور. دوعا قورتولاندىن سونرا گۆزله نيلمزدن كيتابى بركدن بوكور. كيتابين بوكولمك سسینه قيز ديسكىنير، آما هله ده آغزى آيرى قالىب. سئيد خانيم كيتابى آچيب، آلىنى كيتابين صحيفه لرینه چكىب، سونرا قيزين اوزونه چكىر. قيزين آغزى هله ده آيرى دير. سئيد خانيم مقدس كيتابى يئنى دن آچيب، آلىنى كيتابين صحيفه لرینه سورتوب، قيزين اوزونه ياواشجا بير سيللى ويرير. قيزين ايلميش آغزى دوزه لير. قيز آغزينين سويونا بولاشميش دسمال ايله گۆزونون ياشلاريني سيلير. من ايسه بير سئيد خانيمين آينه باخيرام، بير ده قيزين دوزلميش آغزينا. سئيد خانيم اولماسايدى يقين كى قيزين آغزى آيرى قالاجاق ايميش. سئيد خانيمين آلى ايله باشقا آللرين آراسينداكى فرقى آختاريرام. باشقالارينا تاي اونون آللرينين ده بئش بارماغى وار. او دا آللى ايله يئمك پيشيريب، يئير. اوزونو يوئور. تووالته گئدير، همن بارماقلارلا طهرات آير. حتى بورنونو قوردالاماغىنى بئله گۆرموشم. باش تاپا بيلميرم سئيد خانيمين آللى ايله آيرى آللرين فرقى نه ده اولاييلر؟ بلکه ده بو سورونلارين هاميسينين حئکمتينى قونشو قيزينين آغزيندان آختاريب تاپماق گرک. يقين كى اونون آغزى آيرى قيزلارين آغزيندان فرقىلى دير!

اوچونجو پلاندا قیز یئنه آناسی یله بیرلیکده گلیب. من ایسه یئنه ده پنجره نین هئره سینده اوتورموشام. بو سفر حوووض قیراغینا دوزولموش عطیرشاهی ایله شمعدانی لارین سولوب، تۆکولموش چیچک لریندن بللی دیر یایین سون آبی دیر. قونشو قیزینین آناسی هر سفر گلدییی کیمی یاسدیقلارا دایانیب. سئید خانیم بیک خودکار آئنده، قیزین بختینین دیلینی باغلایب، محبتینی جوشدورماق اوچون دفتریمدن جیریلیمیش کاغیذ اوسته محبت دو عاسی یازیر. من ایسه بویلائیب، اوخویا بیلمه دییم محبت جوشدوران یازیلارا باخیرام. باش تاپا بیلیمرم بو یازیلار نئجه او قیزین بختینین دیلینی باغلایب، اوره یینده محبت جوشدورا بیلر!

دۆردونجو پلاندا یادیما گلیم نئجه فصیل اؤتوشوب، آنجاق من دۆردونجو کیلا سین اوچونجو ثلثونون امتحانلارینی وئیریم. قیز ایله آناسی حوووض قیراغیندا دؤشمنیش تختین اوستونده ایله شیبیلر. قیزین بختینین محبتی جوشسا دا، قیزین بئلی بوشدور، بطنی نوظفه ساخلا میر. سئید خانیم آئنده بیر بولوت دولو تورش آلچا، گلیب قیز ایله آناسینین کناریندا ایله شیر. قیز دا منه تای تورش آلچالاری گۆرونجه آغزینین سویو آخیر. سئید خانیم بولوتو اونا ساری ایتله ییب، قیزین آناسی وئردییی باغلی قیفیلین ایچیندن بیر قئبطان کئچیردیب، دیل - دوداغی آلتدا «یس» سوره سینی اوخویوب، «مبین» سۆزونه یئتیشنده قیفیلا پوفله یندن سونرا قئیطانی دو یونله ییر. من آئیمده کیتاب، بیر سئید خانیمین آئنه باخیرام، بیر ده قیزین خارپاخارپ آلچا چئینه ین آغزینا. تله سیرم قیز ایله آناسی

دوروب گتسىنلر، منسه دوشوم آلچالارين جانينا. سونوندا سئيد خانيم يئددىنجى دويونو ويريب، قيز ايسه پالتاريني يوخارى قالديرير. سئيد خانيم ايسه، فرقلى آللرى ايله قيفيلا دويونلنميش قئيطانى قيزين بئلينه باغلايب، آناسينا دئير: «سفرىسىنى دوغاندان سونرا قيفيلى آچيب، آخار سويا اتارسيز.»

منسه گوزوم آلچالاردا، عاغليم سفرى سوزونه چاش باش قاليب. اوسته ليك، باش تاپا بيلميرم قيزين بطنى هاردادى، نوظفه يانى نمه؟ قيفيلى نيه آخار سويا اتسينلار؟!

بئشىنجى پلاندا اودون بخارى سىنين چيرتاجيرت سسى، باغلى پنجره لرین ايچرى هئره سینه دوزولموش چيچك سيز عطيرشاهى ايله شمعدانى گولدانلارى قيش فصلى اولدوغونو بيلديرير. سئيد خانيم توربا كيمي گئن بير دون گئييب، قونشو قيزينين كورپه سىنى ياخاسيندان كئچيريب، اته ييندن چىخاريب، نسه سوزلر دئير. سئيد خانيمين سسى كورپه نين ونگىلتى سسىنده ايتير. سئيد خانىما باخاندا آدنى اونوتدوغوم زيارتگاهدا گوردويوم دليكلى داشلارى خاطيرلاييرام. اوردا دا كورپه لرى داشين دليبيندن كئچيرتمه سىنى گورموشم. دئيه سن سئيد خانيمين آللريندن علاوه، ياخاسى ايله اته يى ده آيرى ياخا و اتك لردن فرقلى دى. سئيد خانيم كورپه نى اوچ دغه ياخاسيندان كئچيريب، اته ييندن چىخارانان سونرا، اوچ بوجاقلى ياشيل مخمره تيكيلميش دوغانى ماوى بير مينجىق ايله برابر كورپه نين ياخاسينا سانجاقلايير. كورپه هله ده

ونگیلدە بیر.

من ایسە چاش باش قالمیشام. بیلیمیرم کۆرپەنین دۆشونە سانجاقلانمیش دوغا باغلیسی اونون بختی آچیلماق اوچوندو یوخسا محبت اوچون؟ بلکہ دە اونون بئلینی برکیتمک اوچون اولسون.

ألمدە کی سیقاریم کولە دۆنوب، توستو یوخا چیخیب. نارینجی قاز شیریندن آسلانمیش دوغایا گئری دۆنوموشم. او نوستالژیک یاشیل پارچا قابیغین ایچیندە نە سۆزلر یازیلدیغینی گۆرمە یە یامان ماراقلی یام. اوشاقلیق چاغلاریمدا دۆنمە ییم گلیر.

دوغا باغلیسینین آشیرما تیکیش لرینی آستا- آستا سۆکۆرم. بیر آن پشمان اولورام. ایستە میرم ایندیکی عاغیل- شوعوروم ایله سئید خانیمین نوستالژیاسینا، اوشاقلیق چاغلاریمین صاف- سادە لیینە خور باخیم. یاری سۆکۆلموش باغلینی یئرینە قایتاریرام. ایکینجی سیقاری آلیشدریرام. ایکینجی سیقار دا ماراغمین هووونو آلا بیلیمیر. او دوغانین ایچیندە یازیلمیش یازیلاری اوخوماق هوسینە غالب گلە بیلیمیر. دوغا باغلیسینی باشباش سۆکۆرم. حۆرمەت ایله مین ایلدن قالمیش مکتوبو آچان کیمی یاشیل قابیغین ایچیندن چیخاردیغیم بوکولو کاغیذین لایلارینی آستا- آستا آچیرام. A4 بویندا کاغیذ ألمدە، تعجۆبدن آغزیم آچیلماقالیر. بوینوز چیخارتماسام یاخچیدی. کاغیذ اوزریندە یازیلمیش دوغا بیک خودکاری ایله یازیلمایب. کامپیوتردە تایپ اولونموش عربجە بیر یازی دیر.

هاوا گورولدايير. ياغيش شيديرغي ياغير. پنجره مين هئره سينده نه
شمعداني گولو وار، نه ده عطير شاهي. آنجاق ايلين بيرينجي آيي اولدوغو
پنجره نين هئره سينه دوزولموش سونبول چيچكلريندن بللي دير.

ياز/۱۳۹۶

من ده خوشبخت بودا کیمی گولوم

دوربونو زوم ائدیرم معبدین ایوانینین تینینده کی دالایی لاما کیمی
عَنابی رنگه پالتار گئیمیش راهیین اوستونه. کئچل باشی چالاچوققوردو.
دوداقلارینین بوجاقلارینداکی زرخدانا بنزهر چوخورلار خوشبخت
بودانین تندیسینی یادیم سالیر. راهیب ایسه اونو گوددویومدن خبرسیز
بیر آئینده اسپورت باشماغینین اوزونه جن اوزانمیش ایری دهنه بیر تسبیح،
او بیر آئینده موبایلینا باخیر. بیلیرم، اینسانلاری گودمک، أخلاقی
باخیمدان دوز دئییل. آما بو آن جَنه ماز سویا چکه بیلیمرم. معلوم دئییل
بو اؤلوم- ایتیم دونیادا بیر ده یولوم لاما معبدینه دوشه یا دوشمه یه.
توتالیم کی یولوم بیر ده بو معبد دوشدو؛ هاردان بللی دوربونله گؤز
آلتینا آلدیغیم راهیبی بیر ده گؤره بیلیم یا گؤره بیلیم! اوندان علاوه، من
یولدان اؤتن توریستین بیرسییم؛ نه بو راهیبه ضرریم توخونور، نه ده بو
راهیب گؤز آلتیندا ساخلادیغی او قیزا. یالیز بونا ماراقلی یام کی گؤروم
دونیانین بوتون نعمت لرینه، خوشلوقلارینا یوخ دئین بیر بودایی راهیب
ندن او قیزی گؤز آلتینا آلمیش!؟

لاما معبدینه گلمز دن اول، معبدلر ایله راهیب لره مثبت باخیشیم وار

ايدى. بىر- بىرىنىڭ ئايرىلماز بو اينسانى و مادى وارلىقلار ماراغمى چكن باغلى ساندىقلار كىمى دىلر. اۋز- اۋزومە دئىرىدەم اوزاقدان دا اولسا، او ساندىقلارين ايچينه باش اوزالدارام. بلکہ معنوى بىر شئى باخىشىمى وارليغين بوتونلويونه چئويردى، بلکہ بو چىركىنلىكلرى عالمىدن قىراغا قويا بىلدىم. آما آياغمى معبدىن ايچينه قويا- قويماز مثبت باخىشىمىن چىنىسى چات گۇتوردو.

معبدىن حىطينه گىرر- گىرمز دئدىم: بەبە! يئر سارى، گۇى سارى... پايىز دئدىمىن، ائله لاما معبدىن حىطىن پايىزى. نه نارىنجى بىر يارپاق، نه قهوه‌اى، نه ياشىل. حىطىن ايكى تايىنداكى آعاجلار قول- بوداقلى سارى گىنىمىش بىر تاقىم كىمى دىر. ايندىبەجن آعاجلارى تام بىر فورمادا سارى رنگلى گۇرمەمىشدىم. گۇزلىم تەزە باشلامىشدى لذت آماغا، بىردن- بىرە بىر پىس ايسى بورنوما دولدو. بىر آرخاما، بىر دە اۋنومە باخدىم. آرخامدان و اۋنومدن گلنلر مندن چوخ آرالى ايدلر. بىر ساغىما باخدىم، بىر سولوما. ساغىمدا مېنى ژوپ اتك گىمىش بىر جوان قىز؛ اونون ايشى اولاي بىلمزدى. سولومدا قول- قولا و ئرمىش بىر جوت ياشلى آغا- خانىم گۇردوم. بلکہ بونلارين ايشى دىر، دئدىم. ترسە- ترسە ياشلى جوفتە باخىب، سونرا يئەين اددىملارلا اونلاردان اوزاقلاشدىم. آما قوخو كسىلمەدى. پايىزلامىش آعاجلارين هاواسى، سارالمىش يئر- گۇيون لذتى بوتون باشىمدان اوچدو. اوو دالىسىجا دوشن حىئوان كىمى من دە ايسى چكىردىم، گۇروم هاردان گلير. آز قاليردى گۇزوملە آلدىغىم

لذت بورنومدان گلسین. ماراقلیسی بو ایدی کی گوگورد ایسینه بنزه ر بو ایرنج قوخو نه زیارته گلنلرین وئجینه یدی، نه ده حیطده وار- گل ائدن راهیب لرین. دئییه سن بو ایی ده حیطین وارلیغیندان آیریلماز ایدی. یالنیز من اوو جومو بورنوما توتوموشدوم. بیر آن آغاجلارین دالیسیندا نارینجی شالینی بئلینه سارییان بیر راهیب گوردوم. یارپاغی سارالمیش آغاجلارین دالیندا اوزونو اورت- باسدیر ائتمه یه چالیشماغینا راغمن، عَنابی کیمونوسو گوزومدن قاچمادی. دئییه سن اییین قایناغینی تاپمیشدیم. گوردویومه اینانماق چتین ایدی. راهیب تووالت عوضینه آغاج دیبینه ایشه بیردی. اولمایا یارپاقلارین یک دست ساری لیغینین سببی ده ائله اولنلارین سودوک لرینده اولان گوگوردن ایمیش!

آیاغیمی معبدین ایچری حیطینه قویماق همین، سس بیردن- بیره خیپ کسلیب، ایرنج قوخو بیردن- بیره یوخا چیخدی. عود ایسی بورنوما دولدو.

سایسیز- حسابسیز راهیب لری گورونجه پیس ایی لر بوتون بورنومدان اوچوب، ذهنیمدن چیخدی. گوزوم بو راهیبه ساتاشدی. باخیشینین ایزینی توتوب او قیزی گوردوم. هئچ عاغلیما سیغمازدی بیر گون بودایی بیر راهیبین آیاغیندا اسپورت باشماق، آئنده ایسه موبایل گورم، هاندا قالسین کی همین راهیب بیر قیزا باخارکن گوزلری بیر جوت چیراق کیمی یانیب سؤنسون. ذهنیمده کی راهیب لرین هامیسی دونیانین مادیاتیندان قیریلب- قوپموش اینسانلار ایدیلر. ایندیهه بو راهیب بیر

داها چات سالمیشدی ایده آل باخیشلاریمین چینیسینه.

باشلادیم گئرچکلیکله ایده آلی باریشدیرماغا: «نه اولسون کی! مگر بو بودایی راهیب زمانه میز، اییرمی بیرینجی عصرده یاشامیر؟ نه دن بس دالایی لاما ایله پرئزیدنتت اوباما دیز- دیزه اوتوروب، دئییب- گولنده نه قاشلارین تعجبودن ییغلییر، نه ده مثبت باخیشلاریوین چینیسینه بیر جیزیق دوشور؟ نه اولوب ایندی لاما معبدینین لاپ عادی بیر راهیبی او قیزی گۆز آلتیندا ساخلایب، بئلینه ساریدیغی شالین آلتیندان موبایلینی چیخاریب، اوغرونجا اونو قوردالاماقدان دویان آلت- اوست اولوب، مثبت باخیشلاریوین نازیک چینسی چات گۆتورور؟! او اوغرونجا اؤز موبایلینا باخیر، سن ده اوغرونجا اونون گۆردویو ایشدن فیلم چکیرسن. اونون ایشی غیرأخلاقی دی، سنین ایشین أخلاقی؟ او پیس ایش گۆرور، سنسه یاخچی؟ مگر اونون اورهیینین حیسی یوخدو؟ مگر راهیب دئدیین آلاه بنده سینین حقیقی یوخدو بیر قیزا باخسین یا آینه موبایل آلسین؟»

اؤزومو دانلاسام دا ماراغیما غلبه ائتمک اولاسی دئییل. قصدیم یوخدور دوربونو گۆزومدن قیراغا چکیم. یئریمی ده بییشیرم، بلکه راهیبین اؤزوندن علاوه موبایلینا دا زوم ائله ییم. سؤزون دوزو، منیم بو گودوکچولویومون وابالی آنجاق بو راهیبین بوینونادی.

من ده آیری توریستلر کیمی معبدین ایچ- ایچه تیکلمیش، فنگ شویی شیوه سی ایله تزئین اولموش تالارلارین رنگلریندن حظ آلیردیم. جوهره به جوهره بودا تندیس لرینه باخیردیم. باخماق دئمک اولماز،

حیس لریمین آلتی دانگی یله جو مموشودوم جماعتین عیادت لرینه، آییلیب-
قالخماقلارینا، عود یاندریماقلارینا. بو جماعت بیزیم کیمی بیر دهنه عود
یاندریمیرلار، اووجلاری توتدوغو قدر بیر دسته عودو یاغ ایچینده
آلولانان پیلته ایله یاندریب، توستوله ین عود دسته سینی معبده ساری
توتوب، دفرجه آییلیب- قالخانندان سونرا عودلاری توستوله یه-
توستوله یه بؤیوک بیر کول قابینین ایچینه آتیب، سونرا تالار کیمی
معدلرین ایچینه کئچیب، یئنه دفرجه بودا تندیس لرینین اؤنونده
آییلیب- قالخیریلار. زیارتچی لرین معنوی- فیزیکی حرکاتی منیم ده
یوخویا دالمیش متافیزیکی حیس لریمی اویادیب، اؤلکه میزین
زیارتگاهلاری یادما دوشموشدو. اؤز یانیمدا دئیردیم کاش بیزیم ده
زیارتچی لریمیز ضریحین اورتاسینا پول آتماق عوضینه عود یاندریب،
معنوی- فیزیکی حرکت لرله متافیزیکی دوشونجه لره دال سینلار. بلکه ده
دسته- دسته توستوله ین عود اییسی ذهنیمی خارابلامیشدی کی نظریمه
گلیردی مادی نذیرلر متافیزیکی حیس لرین ده یرینی آشاغی ائندیریر. اؤز
اؤلکه میزین زیارتگاهلارینی، نذیر- نیازلارینی بورایلا توتوشدوروردوم.
نظریمه گلیردی بو سوسیالیست اؤلکه ده بودا تندیس لریندن آرزو- دیلک
ایسته مک بیزیم نذیرلریمیزدن چوخ اوجوز باشا گلیر. بوردا عود
یاندریب دیلک ایسته ینده، بیزده دویو- خوروش، شربت، چای و آن
آزی بئش تسبیح سایسی...

متافیزیکی حیس لریمین هایاهیندایدی کی گؤزوم دوشدو بو راهیبه.

حرکاتی آیری راهیبلره بنزه میردی. اوغرو پیشیک کیمی دیشی پیچو^۱ تندیسینین دالیندا کمین ائتمیش، اوچونجو تالارین ایچینی گودن کیمی یدی. بیر آن متافیزیکی حیس لر پیررر... باشیمدان اوچوب، ذهنیمین کاراگاهلیق شاخک لری ایشه دوشدو. راهیین باخیشینین ایزینی توتوب، باخدیم. اوچونجو تالارین پیلله لرینین باشیندا دایانمیش اٲک- بلوز گئیمیش بیر چین لی قیز گوردوم. قیزین آغ ناسقی جورابلا ریل آغ بولوزو گوزو قاماشدیر سا دا، راهیین پالتارینین رنگینده گئیمیش اٲک ایله باشماقلاری گوزل بیر هارمونی یاراتمیشدی قیزین بدننده. دئیه سن بو قیز دا فنگ شویی فلسفه سی اساسیندا پالتار گئیمیشدی. قیز پیلله لری ائیب، دوردونجو تالارا ساری آدیملا ییب، ایچری کئچدی. من ده اونون دالیسیجا تالارا کئچدیم. تالاردان ایچری کئچمه میش بیر دفه ده دؤنوب راهیبه باخدیم. راهیب پیچونون دالیسیندان آییلیب، اوغرونجا دوردونجو تالارین قاپیسینا باخیردی.

آیاغیمی دوردونجو تالارا قویماقدا قیزیلی رنگده دیوارلا اوزبه اوز گوردوم اوزومو. قیز دیوارین اؤنونه آییلیب، قالخاندان سونرا آللرینی باشینا قویوب یوخاری باخدیقدا تهزه باشا دوشدوم کی اون سکگیز مئترلیک بودا تندیسینین قاباغیندا دایانمیشام. بو نهنگ بودا آیری بودالارا تای مئدیتهیشن دوروموندا دئییلدی، گوزلری خوشبخت بودا کیمی آچیق

---

^۱ - پیچو: آصلانا بنزه ر حیوانین تندیس. دیشی پیچونون آیاغی آلتدا بیر کوربه پیچو، اثر کک پیچونون آیاغی آلتدا یئر کوره سینین سیمولو وار.

اولسایدی دا، اونون کیمی توخ قارنینا زیلله نیب، گۆزلری گولموردو. ده رین باخیشلا اوزاقلارا دالمیشدی. بودانین باخیشینین ردینی توتا بیلمه یه جک قدر بویوم قیسسایدی. اونون بویونا باخدیقجا بویومون قیسسالیغینی داها آرتیق حیس ائدیردیم. اولوب قالان متافیزیکی حیسیم ده بو نهنگ بودانین سایه سینده باشیمدان اوچدو. بیردن - بیره بوغازیمدان اوجا بیر سس چیخدی: «بو دا چینین باروک هنری!»

سسیم تالارین ساکین لیینده اوز قولاغیما قایتیدی. تالاردا عیبادت ائدنلرین نئچه سی سسه ساری دؤندو. اوزوم ده آغزیمدان چیخان سؤزه هو یوخدوم. قیز ایسه آللری باشیندا دؤنوب گونا بیره ایش گۆردویوم کیمی ترسه - ترسه منه باخدی. دئیه سن دیلیمدن چیخان سؤز اونون عیبادت تمرکز و نو پوزموشدو.

قیزین گیللیلی باخیشینی سایمازدان بیر تندیس متخصصی کیمی بودایا دالدیم. قوللاریندان ساللانمیش ایپک شالا، پالتارینین آته یینده کی داش قاشلارا، میرواری شیده لرینین دییندن ساللانمیش پونچاقلارا و... باخدیقجا اینانیردیم کی توریزیم صنعتی سایه سینده بو معبدده بودیزمدن عرضه اولونان هانسیسا اینانج و آیینین بیر اوجو رثکلاما دویونله نیب. بلکه ائله بونا گۆره دیر کی دالایی لامایلا ابامانین دیز - دیزه اوتوروب دانیشماغی گۆزومه عادی گلیمیشدی. نهنگ بودانین اوزللیکلرینی آغیر - یونگول ائتمکدن باش آچادیقدا، قیزین گئتدییینه بر خود اولدوم.

قیزین آرخاسیجا دؤردونجو تالاردان چیخیب، بئشینجی تالارین

حیطینه کئچنده یئنه ده او راهیسی گوردوم. بو دفة بئشینجی تالارین ائیوانینین دؤنوموندن باخیردی.

باشیم قاریشدی بئشینجی تالارین بودالارینا. اوچ بودا بیر- بیرینین کناریندا دوزولموش، بیر آندا، بیر یئرده، مئدیئتیشن حالیندا... اوچونون بیر یئرده اولماغی منه ماراقلی گلدی. بیر چوخ اولکه لرده بیر ایپ اوسته ایکی بندباز اوینایا بیلمز، ایکی دیلنچی بیر آندا بیر قاپینی دؤیمز، هاندا قالا اوچ اولسون. یقین بونلار دا تندیس اولدوقلارینا گؤره هر اوچو بیر یئرده کئچینه بیلیرلر.

قیزی گوردوکده یئنه ده عاغلیم گئتدی اوغرونجا او قیزی گودن راهیبین یانینا. تل- تله سیک بئشینجی تالارین حیطینه چیخدیم. راهیب، آیلنده اوزون تسبئح، حیطده کی دیشی پیچونون دالیندا، ائیوانین بوجاغیندا آیلشمیشدی. آما قیزدان خبر یوخ ایدی. اؤز- اؤزومه دئدیم: «سن لاپ گودوکچولویون گؤزونو چیخارتدین. ائله تکجه لاما معبدی قالمیشدی سنین کاراگاه بازلیغیندان پای آپارمیسن هااا. بویور، بئچارا راهیبین باشی اؤز ایشینده، سن ده گئت توریستلی بیوین دالیجا، تخمین لریوین هامیسی بوشا چیخدی. قیز هارا... راهیب هارا...»

راهیسی گودمکدن واز کئچمکده دیدیم کی یئنه قیزی گوردوم. دوردونجو تالارین چیخیش قاپیسیندان ائشیه چیخیب، پیله نین باشیندا دایانیب موبایلینی قوردالادی. ائله همن آن راهیب بئلینه ساریدیغی شالین آلتیندان موبایلینی چیخاردیب باخدی. من ایسه تل- تله سیک دوربونو

راهیبین اوستونه زوم ائله دیم.

یثریمی ده بیشیب، قالابالیقدا جماعتین آراسیندان آستا- آستا اونا یاخینلا شیردیم بلکه موبایلینین اوستونه زوم ائله ییم. ائله او آن راهیب دوربونون لئتریندن یوخوا چیخدی. من ایسه گودمک لذتیم یاریمچیلیق قالدی. دوربونو کنارا چکنده قیزی گوردوم پیلله دن آشاعی ائیر. جماعتین ایچندن کنچیب، او یان بو یانا باخاراق بئشینجی تالارین ائیوانینین کناریندان ساغا دؤندو. اونون آرخاسیجا گئدی، گئتمه دییمه ایکی هاوالی قالدیم. اؤز- اؤزومه دئدیم سن گلیسن معبدی گوره سن یا تانیمادیغین راهیب ایله بیر قیزی گوده سن؟! آخی، اونلارین یاشایشینین سنه نه دخلی؟

ماراغیما غالب گله بیلمه دیم. منجه بو معبد باشاباش خیاللارین قانادلانیب اوچان یثری ایدی. ساغ- سولوما باخیب، آستاجا ائیوانین کناریندان ساغا سوزولدوم. قیز تالارین دالی حیطینه ساری دؤندو. من ایسه تالارین بیناسی قورتولان یئرده بیر ائرکک پیچو تندیسینین دالیسیندا کمین ائله ییب، دوربونو پیچونون قیچلاری آراسینداکی یئر کوره سینین اوستوندن توتوب، راهیبه ساری زوم ائله ییب، گؤزله دیم آلئوئیشلی فرصته فیلم چکیم. راهیب، پاییزلامیش قول- بوداقلی بیر آغاج آلتیندا دایانمیشدی. ساری یارپاقلار اونون عنابی پالتاری یله گؤزل بیر هارمونوی یاراتمیشدی. قیز اونون یانینا یئتیشجک راهیب قوللارینی آچیب گولدو. گولوشو خوشبخت بودانین گولوشونه بنزه ییردی. من ده خوشبخت بودا

كىمى گولدم. بىر آن گوزومون اۇنو قارالدى. دوربونومون باطرى شارژى قورتارمىشدى.

پايىز/۱۳۹۶

اوغرو

يوخويلا اوياقلىق آراسيندا اوجا سس ايله اۋزوندىن سوروشدو:

«ھانسى تايىندا گيزلتدى؟ ساغ، يوخسا سول جورايندا؟»

شيرنى باليغى يئيىب قورتارماميش قاپيلارينا يئيشميشدى. باجيسى ھلە شيرنينا آيندە گۈرمەميش، اونو گيزلتمەلى يىدى. ھۇوشنەدن بىلمەدى ساغدا گيزلتسەن، يوخسا سولدا. آغزىنداكى باليغى دا چئىنەمەميش ائلە اوددوكى، بوغازىنىن يولونو خنجر كىمى سۇكە - سۇكە قارنىنا گىتتى. دونن باجيسى اونون پۇرتوشمەسىندىن شوبھەلەنىپ، آغزىنى ايله ميشدى. نە ياخچى كى باجيسى آغزىنى ايله مەدن اول دويون قارىن سو ايچميشدى. آخى شيرىن شى سورا سو بال دادى وئىر.

قادىن پۇرتوشوب، ھىنى يوخويلا اوياقلىق آراسيندا سرگردان قالىب. يوخلاماق آيىلماقدان آرتىق شيرىن گلير اونا. عئىئالى دان آسن سرىن يئل تىللرىنە، بىنىنە توخونور.

پۇرتوشمەك ھىمىشە اونو گودازا وئىرىب. اوشاقلىق چاغىندا قاداغان

اولونموش بير ايش گورنده، جاوانليقدا سئودىيى اوغلانين آدنى بيريندن ائشيدنده، يالان دانیشاندا و يا هيجانلى فيلم گورنده پورتوشردى. اينديسه يائسه ليك گونلرى كئچرمك سببندن، يوخودا بئله پورتوشور.

«ساغدا گيزلتدى، يوخسا سولدا؟ بير دهنه يدى، يوخسا ايكي؟ دئيه سن ايكي يدى. حيط قاپيسيندان ايچرى گيرمه ميش، چؤرك بوخچاسى باشيندا، آيىلب هر بيرىنى بير جورابىنين ايچينه سوخدو. آياقلارى دا بدنكى كيمى تر - تميز ايدى. آناسى گون اورتا چاغى ايكي سيني ده چالاسرده يويوندورموشدو.

اوچ ياش اوزوندن بؤيوك باجيسى دئير: «چالاسر دئمه، اوراسى حامام دامى دى. گؤرموسن اودون قالايب، او جاقلاردا قازان - قازان سو قايناديب، بيزلرى يويوندورورلار؟! ائو حامامى ائشوخ ده كى حاماملارين كيچيى دى. ائشوخ حاماملاريندا دئو يئكه ليخده قازانلاردا سويو قايناديب، لوله لره اؤتورورلر. اونا گؤره اوردا سو شيرلردن گلير. سن چالاسر ديينده ائو حامامىنى گؤزدن ساليسان. باخ گؤر محلله ده نئچه نفرين ائو حامامى وارا؟!»

باجيسينين دئمه يينه دئيب، حامامين نه اولدوغونو ياخچى بيلير. اونجا ائولرينده كى قارانلىق حامام دامينداكى قارامتيل داياز حوووضون آدى ائله چالاسردى. حامام دئديبين يانى شيرين بيرندن سويوق سو، او بيريسيندن ايستى سو گله. يانى يويوناندان سونرا سرين كانادا ايچه سن، شيرين آلمانى شاققيلدادا - شاققيلدادا يئيه سن... چالاسرده يويونماق يانى داغ

سو یون آلتیندا پۇشلنمک... تاختا داراغینان کۆتک یئمک... کیلکه
دوشموش ساچلاریوین دانلاغینی ائشیتمک.

«نه اولار بو میراثا قالمیش کیلکه لریوی گونده بیر دفة داریاسان...»
چیمچاوات ایدی. آناسی همن گون اونلاری یویوندورماسایدی، نه
سول جورابینین ایچینه سوخاردی نه ده ساغ جورابینین. هر گونکی کیمی
گرک چۆرک خاناینان ائوین آراسینداکی یولو قاریشقا کیمی آستا- آستا
یئرییب، شیرنی بالیقلا رینی تل - تله سیک هؤپوردوب، قاپیلارینا یئتیشنده
آغزینی سیلیب ایچری کئچردی.

تمیز اولماسایدی، شیرنی بالیقلا ری دا رویه باجینین مامپاسلاری کیمی
چیرکه سو اولاردی. درد بوردایدی کی شیرنی بالیقلا رین رنگی مامپاس
کیمی آغ دئیل، قهوه اییدی. چیرکه سو اولسایدی مامپاسدان داها آرتیق
چیمچشمه لی اولاردی.

قادین گۆزلرینی آچدی. پورتوشمه سی شدتله نیب. بدنی ایستی دن
هئیرتی چکیر. ملغه نی آیاغی ایله قیراغا ایتله دی یوخولو- یوخولو اطرافا
گۆز گزدیردی. هاردا اولدوغونو سئچه بیلمه دی. عئینالی دان آسن یئل
کیپرک لرینه آغیرلیق ائدیپ، بینه گۆزلری یومولدو.

«قاپیدان ایچری گیریب، حیطه گۆز دولاندیردی. پنجره لرین
حصیرلرینی هله قالدیر مامیشدی لار. شیرنی بالیغینین کاکولو دادینی

تامسىناركن چۇرك بوخچاسىنى باشىندان گۇتوروب، حوووضون قىراغىنداكى تاختىن اوستونه قويدو. چۇركلرین اىستىسى بئىنىنى قىزدىر مىشىدى. اىكىندىن سىرىن هاواسى ساچلارينا توخوندوقجا سىرىنلەيىب، ذهنى دورولوردو. نظرىنە گلدى بوخچانىن قىراغىندا قىرمىزى اىپكەلە تىكىلمىش بىر جوت بالىق، جان آتيرلار بوخچادان قوپوب، حوووضون سىرىن سويونا آتلىسىنلار.

ايشلرى بۇلموشدولر. هر گون چۇرك آماق، بىر دە اىكىندى چاغى حوووض قىراغىنداكى تاختى دۇشەمك اونا دوشموشدو. پالازلار تاختىن قىراغىندا بىر- بىرى اوستە قالانمىش، اونو گۇزلەين كىمى يدىلر.

باشماقلارنى چىخاردىب، تاخت اوستە كئچدى. پالازلار آچىب، تاختى دۇشەدى. رويە باجىنىن دۇشكچەسىنى، بىر جوت قىرخىم ياسدىغىنى تاختىن يوخارى باشىنا قويدو. قجمەداشلار^۲ پنجرەنىن ھىرەسىدن گۇتوروب، تاختىن بىر بوجاغىندا تىك باشىنا اويناغا باشلادى.

رويە باجى ھىنناھىن ائلەيە- ائلەيە اوتاقدان چىخىب، گلىب دۇشكچەسى اوستە اوتوروب- اوتورمامىش، چۇرك بوخچاسىنى آچىب، چۇركلرى بوكوب اوست- اوستە قالاياندا سونرا بوخچانى بوكدو. هر گونكى كىمى بوخچانىن بوجاغىنداكى قىرمىزى بالىقلار آلت قاتدا قالىب، قىزىن گۇزوندىن ايتدىلر. قىز ايسە هر گونە تاي گۇز- گۇز ائلەيىب، رويە

---

^۲ - قجمەداش اويونو: بئش داش اويونو

باجینین گۆزوندن گیزلین بوخچانی آچیب، بوجاقلارینی آلت- اوست ائله ییب، بالیق تیکلمیش طرفی اوسته چیخارتدی. قیزا ائله گلیردی کی رویه باجی ایپک بالیقلارینان دوشمنچیلیغی وار.

قاپی چالیندی. قیز ایسه شیرنی بالیقلاری ازیلمه سین دئییه، قیچ لارینی اوزالدیپ قجمه داش اوینایردی. قاپی نین چالینماسینی سایمادی. آناسی اوتاقدان باغیردی: «دور قاپینی آچ!»

رویه باجینین دمپای لارینی گئییب، سوروتله یه- سوروتله یه گئدیپ قاپینی آچدی. چۆرکچینی قاپی دالیندا گۆردو کده رنگی بوزاردی. بوتون گوجویله قاپینی کیپله ییب، قاقیب رویه باجینین یاسدیقلارینین دالیسینا گیریپ، گیزلندی. رویه باجی چرقدینین اوجونداکی دویونو آچارکن دئدی: «کیم سنی قورخوتدو بالام، گل سنه بیر مامپاس وئیریم.»

یائسه لیبین پورتوشمه سی یونخو ایچینده بئله، قادینی راحت بوراخمیر. نوبه تبی کیمی آزالیب- چوخالیر. بدننین باشاباشی قورلانمیش کیمی دی.

آناسی اونو گیزلنیرکن گۆرجک، چادیراسینی باشینا سالیپ، قاپییا چیخدی. قیز ایسه یاسدیقلارین بوجاغیندان قاپینی گودوردو. آناسی قاپینی کیپله مکده باغیردی: «قودوغون بیر قودوخ، سنه وئردییمیز چۆرک پوللارینین باشینا نه داش سالیسان؟ چۆرچی دئیر بیر آیلیق چۆرک پولو بورجوز وار.»

پورتوشمه دن جانی ترله ییب، قادینین آنینا مینجیق- مینجیق تر
اورتوموشدو.

قیز آناسینین غصبلی سسینی ائشیتجک، تختدن یئرہ آتیلدی، بلکه
قاجیب آناسینین آلی چاتمایان بیر یئرده گیزلنسن. یئرہ آتیلاندا آیاغی
بورخولوب، حوووضون ایچینه دوشدو.

قادین گوزونو آچدی. ملفه یله آنینین، بدنینین ترینی سیلیدی.
عئینالی دان آسن سرین یئل پنجره دن واناغا دولوردو. قادین گئرنه شیب
گولومسه دی. قیرمیزی بالیقلا رین آراسیندا بیر جوت قهوه ای بالیق
حوووضون سویوندا اوزه یین قالمیشدی.

آگورادا یانديرين منى!

برگه لرى ميزين اوستونه قويوب، دئديم: «بويورون، بو دا ۲۷ برگ وصيت نامه نين ترجمه سى. لاپ بئله معتبر دارالترجمه ده ترجمه ائلتدیرمیشم. آنجاق پورتاغال، مالت، بير ده لوکزامبورگ ديلينه ديلمانج تاپانمادیم. دئدیلر اینگیلس دىلى بين الخالق ديل اولدوغو اوچون او اؤلکه لرین سفیرلیکلى ده ائله بو دىلى قبول ائدرلر. خواهیش ائدیرم بو سفر ويزا تقاضاسینی اوروپا بیرلیی نین بوتون اؤلکه لرینه یوللاين!»

کارمند خانیم باشینی قالديریب، هویوخموش کیمی منه باخیب میزیداندی: «ایشمیز چیخدی دا...». سونرا اومودو کسيلمیش آداملار کیمی اوزومه زیللندی. من ده اوزدن گئتمه ییب، اونون گؤزونون ایچینه زیللندیم. اوره بییمده یالواردیم: «سنی او اینانیدیغین، دا بو دفة داش دیغیر لاتما. یورقونلو خدان اولورم!»

گؤزلرینین لئنزی، باشینداکی یاشیل چرقدله همرنگ ایدی. منه ائله گلدی کی گؤز لئنزی ده بو مؤسسە نین کارمند یونیفورمولارینی لاپ بئله تکمیللشدیریر. کئچن سفر گلنده قهوه ای چرقدینی قهوه ای لئنزله همرنگ ائله میشدی. البته کارمند بیر خانیمین چرقدیله گؤز لئنزینین همرنگ

اولوب اولماماسى منە ھىچ دخلى يوخدور. آنجاق پولچوك بند ائلمەمەش ويزا تقاضالارنى سفىرلىك لره يوللاسا، قىرمىزى چىرقىدى قىرمىزى لىنزلە ھىمىرنگ ائلمەسى بئله وئجىمە گلەمىز. بدن اۋزونوندور، نىجە سوسىلندىرمەسى دە يالنىز اونون اۋزونه دخلى وار. «سىز مگر اۋلونوزو...»

«اۋلونوز» كلمەسى آغزىندان چىخدىقدا يالنىش بىر سۆز دىمىش كىمى بىر آن سوسىدو. اونون سوسىدوغو آن سىردىخانانىن دولابىندا جانى بوزلامىش آنام يىنە تىكىلدى گۆزومون قاباغىنا. آنام ساغ ايكن، ھەر زامان ائودە اۋلودن سۆز گىندە، كىنە بورونموش، اوتاغىن اورتاسىندا اوزادىلمىش قونشوموز يادىما دوشىردى. آما آنام عۆمرونو سىزە وئرن گوندن برى اۋلو سۆزويلە باغلى، بوتون ذھنى تصويرلرېمىن ھامىسى دە يىشىلىپىدەر.

كارمىند خانىم بىر ئانىە قدر سوسىدوقدان سونرا دئدى: «باغىشلايىن سىز مەيە رحمتلىخ آنازا يونان ويزاسى اىستەمىسىز؟»

منسە غوصەلى لىنلە دئدىم: «بىلى، آگورا، يونان اۋلكەسىندە اولدوغونا گۆرە يونان ويزاسى اىستىرىخ. مرحومە وصىت ائلمەيىپ كى اونو آگورادا ياندىراخ!»

«ياندىراخ» سۆزونو ائشىجىك، دىسكىندى. بللى يىدى كى جھد ائلىر اۋزونه غالىب اولوب، ياندىرماغا گۆرە بىر سوال سوروشماسىن. «ياخچى... بە اوندا سىز نىيە اىستىسىز اوروپا بىرلىكى اۋلكەلرېنن

ھامیسیدان ویزا آلاسیز؟ بولارین بیر- بیرینە نە دخلی وار؟
آنلادیم کی منیم دئدییمی باشا دوشمە ییب. یاسلی اولدوغوما راغمن
غیرارادی بیر تبسوم دوداغیما قوندو.

«بونا دئیرلر دؤور ویرماخ. یئتر کی سیز بو اؤلکەلرین بیریندن ویزا آلاسیز.
اوندا آنامین وصیتینی یئرینە گتیرە بیللم.

«خانیم قباقجا سیزە عرض ائلمە میشم کی اولویە ویزا وئرمزلر!»

«بولوسوز نە وار؟ باشیم دا گئتسە آنامین وصیتینی یئرینە گتیرمە لیم.
بیزیم عایلە دە وصیتین تقدّوسو وار. وصیت نامە دە یازیلیمیش هر نە وارسا،
ورثە لرە تکلیفدی، اجباردی. آتام اؤلمە میمش وصیت ائلمە میشدی اولوسونو
آش تۆکن قبریستانیندا قویلا سینلار. هر کیمدن سوروشدوق، بو آدا بیر
قبریستان تانیما دی. آنام دئدی اولسم دە بو قبریستانی تاپمالیام. اولوسو
بیر هفته سردخانادا قالدی. آخیردە آنامین تاریخچی دوستلاریندان بیری
آش تۆکن قبریستانین آدرسینی تاپدی. دئمە بە لاپ بئله قولاغیمیزین
دیییندە یدی؛ آما سونرالار قبریستانلیق یئریندە مدرسە تیکیلیمیشدی.
آنامین بیر آیاغی شەرداری دە بیر آیاغی دا...»

کارمند خانیم سۆزلریمدن یورولموش حالدا سۆزومو کس دی:

«رحمتلیخ آتازین وصیت ناغیلینی ساخلا یین آیری واختا، سیزین
ایشیزدن علاوہ منیم آیری ایشلریم دە وار! من سیزە عرض ائلیرم یونان
سفیرلییی سیزین رحمتلیخ اولوزون ویزاسینی ردّ ائلمە ییب، آما سیز منە
حسین کورد نغیلی دیسیز!»

هئچ ايسته ميرديم كارمند خانىمى حيرصلنديريم يا اونونلا لىج ائشىم، ياسلى اولاندا نه اولار، يئنه دوداغىمىن بوجاغىنا بىر بالاچا تبسوم ياراشديرماق منى اولدورمزدى كى! خوش خوشانلىقلا دئديم:

«يونان سفىرلى يىنين ردّ ائله مه سینه باخمايىن، بو گونلر اورانىن سياسى - ايقتصادى دورمو خرابدى. دئيرلر اولو سهلدى، هئش دىرى يه ده ويزا وئرمير.»

«بولمورم من سىزى نئجه دوشوندوروم كى سفىرلىكلرين هئش بىرى اولويه ويزا وئرمز. چونكى اولو قئيد حياتدا دئيل، نفس چكميز، برگه لرى امضالايلا بيلمز، بانك حسابىنى آلب گتيره بيلمز، ويزا اوچون گئديب تمام رخ عكس سالديرا بيلمز ... باشا دوشدوز؟!»

سؤزو باشا چاتاندا، چؤهره سى پورتموشدو. از قاليردى نفسى دايانسين.

دئديم: «سىزىن خبرىز يوخدى. ايندى اولولر ده وضعيتلرينى ده ييشيلر. نشان بو نشان كى نئچه گون قاباق گوردوم آدليم آداملاردان بىرىسى رحمتلىخ خانىمىسنىن كفته بورونموش عكسىنى ايكى حالتده، فيسبوكد ا پروفايل عكسى كىمى پايلاشمىشدى. بىرىنچى عكسده اولونون گؤزلرى آچىق ايدى، ايكىنچىسندە گؤزلرى يومولو. ايندى آنام يادىما دوشنده دئيرم كاشكى او دا وصيت يازاندا اغىل ائله يىب، يونانين بو ايقتصادى دورموندا، ويزا مشكلاتىنا فيكىر وئردى. يوخسا استاتوس قويماق بىر شئى دئيل كى، آنام وصيت ائتسه يدى من ده اونون اولوم

وضعیتیندن یازیلی - شکیلی ائله استاتوسلار قویاردیم کی هر بیر یی
یئددی یوز لایک یئسین. آما منیم ائله اول بیرگوندن شانسیم یوخدی.
ناتاراز ایشلرین هامیسی گلیب منی تاپار. آنام منی دوغاندا، بیر آیاغی
پیلله نین آشاغیسیندا، او بیر یی....»

«خانیم، بو سؤزلرین یئری بورا دئییل، ناتاراز ایشلریزی لطفاً آیری
یئرده تعریفله یین.»

چاره سیزلیکدن نجه دوغولدوغومون ماجراسینی یاریمچیلیق قویدوم.
ندنسه من دانیشدیقجا کارمند خانیمین پورتوشمه سی بترله شیردی. نه
بیلیم، بلکه ده تانسینو یوخاری قالخمیشدی. آلاهدان اوتور میز اوسته
بیر لیوان سو دا یوخ ایدی کی دئییم بویور بیر قورتوم ایچ، سورا من سنی
باشا سالیم.

هاردانسا بیردن - بیره عاغلیما گلدی کی بلکه کارمند خانیم منیم
سؤزومو جیدّی توتوب، آنامین دیریلیک عکس لرین قبول ائله مه دی! بلکه
دئدی اونون دا اولولوک عکسینی سالیب، گتیرین. چونکی سفیرلیک لر
ویزا اوچون جوهری قورومامیش عکس ایسته بیر لر. بو فیکیر لر عاغلیما
چاتدیقدا منی ده بتردن هؤوشنه باسدی. اؤز - اؤزومه دئدیم: «دیلین
شیشسین! آخی بو دا سؤز ایدی تاپیب دئدین؟! سنه نه کیم اؤلوسونون
عکسینی پروفایلیندا پایلاشیر! سن اؤز قوتوروی قاشی دا...! گئت اؤز
هاییوا قال کی بو أنه شوش وصیت نامه سنین وار - یوخووا هولوا
قوشاجاخ! اگر ایندی دئسه کی گئت رحمتلیخ اؤلوزون لاپ بئله تازا بیر

عکسینی گتیر، اوندا هانسی عکاسا یالواراجاخسان کی گئدیب
سردخانانین دولابینی ائشییه چکیب، عکس سالسین؟!»

عاغلیما گلن فیکرلر سببندن ائله حالا قالمیشدیم کی، حتی آیناسیز دا
صیفتمین سارالیب بوزاردیغینی حیس ائله بیردیم.

کارمند خانیم عصبی بیر حالدا دئدی: «پروفایل عکسیندن منہ نہ
خانیم؟! بولاری دیری آدمیزا اولمہ میشدن توصیه ائدہ جہ ایدیز کی وصیت
یازاندا ائله یازسین کی، بیر مؤسسہ نین بوتون کارمندلرینی ایشدن قویوب،
اسیر- سرگردان ائله مہ سین!»

یالاندان فایدا یوخ، ایندیہ جن گورمہ میشدیم عصبانیتله پورتوشمہ بو
قدر بیریسینہ یاراشسین. پورتوشمہ آرتدیقجا کارمند خانیمین گوزللیبی
بیر ایدی اگر، یوز اولوردو. یاشیل چرقله یاشیل لئنز ده کی... دئمہ!

«خانیم، لطفاً سیز بیر قورتوم سو ایچین، بیر آن نفس آلین، سورا من
سیزه عرض ائله ییم کی رد اولمونموش ویزانی نئجه دؤور ویرماخ اولار.»
«منہ سو- زاد لازیم دئیل. سیز باشا دوشموسوز! بیر ده بونو

بولمہ لی سیز کی بیزیم مؤسسہ دؤور ویرماخ یئری دئیل!»

«رحمتلیخ آنام ہمیشہ دئیردی، بیرینی دئه، بیرینی ائشیت. ایندی من
بیر سؤز دئییرم، سیز ده لطفاً بیر سؤز ائشیدین دا... خرج- مخاریجی نن
ده ایشیز اولماسین. بو اولکهلرین بیر یوزا وئرسه، واللاه خجالتیزدن
چیخارام. سیز فقط تقاضالاری سفیرلیکلره گؤندرین. هر هانسی ویزا
وئرسه، آنامی او اولکهدن آتن شہرینہ چاتدیریب، وصیتینہ عمل ائله ریخ.»

«ائله آتن شهرینه چاتدیرارام دئییرسیزکی، دییه سن اولونو تبریزدن مرنده آپاریسیز!»

«سن آلاه مرنده اولوسونو یادیماسالما. اونسوز دا بیر هفته دی اولو سردخانادا قالیب.»

«بولوسوز من سیزین یئریزه اولسام نه ایش گؤره رم؟»
ساکیتجه اونون پۇرتوشموش گۆزل سیماسینا دالمیشام. گؤره سن منیم یئریمه اولسا نه ایش گؤرر!»

«من سیزین یئریزه اولسام، آپاریب اولونو وادی رحمتده تورپاغا تاپشیرارام. یونان ویزاسینا خرشله دیییز پوللاری دا احتیاجی اولان بیر یئره باغیشلارام. نه اوزومو زحمته ساللام نه ده باعث اوللام بو مؤسسهنین کارمندلری امکانسیز ایشلرنن واختلارینی تلف ائله سینلر. بیر ده کی، مه یه سیزین اولوز مسلمان دئیل وصیت ائله ییب اونو یاندیر سینلار؟»

کارمند خانیمین بوغازیندا قالمیش سۆز سونوندا آغزیندان چیخیمیشدی. سۆزلری قورتولاندان سونرا، توالته اوزونو راحتلایان آدام کیمی آسوده بیر نفس چکدی. معلوم ایدی ایچینده کی سۆزلردن اوزونو راحتلامیشدی.

«بورا باخین گؤروم، هاردا یازیب مسلمان اولوب- اولماماغین ویزا آماغا دخلی وار؟ آما ایندی کی سیز هر ایشی بوراخیب، بو مسئله نین اوستونه آل قویوسوز، دئمهلیم کی، آنام دا دونیا گلنده بوتون کۆرپه لر کیمی بؤیوک دهده سی ساغ قولاغینا اذان، سول قولاغینا ایقامه

«اوخوموشدی.»

«آخی بیزلرده یاندیرماق دەب دئییل کی! اولونون دە اؤزونە گۆرە تدفین یول- یؤندمی وار یا یوخ؟»

«دەب اول- اولمویا من حلال سود اّممیش بیر ورثە کیمی وصیتی یئرینە گتیرمەلی یم. سیزە دئدیم کی، بیزیم عایلە دە وصیت، گۆبدن نازیل اولونموش آیه کیمی ارزشلیدی.»

«دیرم یانی آدام اؤلندن سورا بیلیمیر کی اونان سورا نە اولور! ایستر وادی رحمت، ایستر آگورا؛ ایکسی دە آلاهیین یئریدی داا. آدام اؤلندن سورا هاردان بولە جاخ اونو یاندیریبیلار یوخسا قویلابیلار؟ هلە هر زاد بیر یانا، یاندیریلیمیش اولو قبرین اول گنجە سیندە نئجە احوالات گنجیره جاخ؟ بغیشلە یین هاا... ربّون کیست سوالینا نئجە جواب وئره جاخ؟»

حیرص باغیر ساغیمی کسیر. بیر یوخدی بو فضول خانیم دئسین سن کارمندسن یوخسا آنکیر منکیر...؟ بیر ساعاتدی ویزا آماغین قباغینا داش دیغیر لادیر. ایندی او لئنزلی گۆزونو منە تکیب، منە «ربّون کیست» سوروشور. آز قالیرام دئیم سن اؤز ایشیوہ یئتیش! مایا قوی ویزا تقاضالارینی سؤز سوز- صؤحبتسیز گؤندر. «ربّون کسیت» ین جوابینی منیم آنام وئره جک، سن کی یوخ! آمما ایستە میرم خانیمین اورە یینە توخونام. آخی بو کارمندلرنن بیر آز یک بە دو ائله سن داش دیغیر لاتماق سەلدی دووار تکیرلر. بونونلا بئله خانیمی بتر ساشماغیم گلیر. دئیرم:

«اگر اولو گئدیب بانک حسابی نین پریتینی آلا بیلمه سه، امضا وورماغا قادیر اولماسا، لابید سوالا دا جواب وئره بیلمز دااا.»

دئییه سن منیم جوایمدان اونا فلسفی بیر یأس اوز وئریب. بیر آز فیکره جوامندان سونرا دئییر: «دوز دیسیز هااا... بوراسینا هئچ فیکیر وئرمه میشدیم!»

«ذهنیزی یورمایین. توڑپاق آلتداکیلارین هئش بیرینین دوداغی ذاتاً ترپنمز کی سواللارا جواب وئرسین. اگر روح آدیندا بیر شئی وارسا، یقین کی جیسم عوضینه او جواب وئره جاخ.»

ألینی أنگینه دیرسکله ییب، دیک- دیک اوزمه باخیر. ائله بیل اوزومده آی بیتیب! یادیما گلن سحر آل- اوزومو یوموشام. یولدا گلنده سترچه لرین لوظفونه مشمول اولسام اگر، اونو بیلیمیر! اونون بئله دیقتلی باخماغی منیم اوزومو ده شوبهه لندیریر. آلمی اوزومه چکیرم. بئله ده جسارتله باخماق اولار آخی! بلکه سحر دن بویانا خبریم اولمادان آغیز- گوزوم آیلیب!؟

خئلیک کئچندن سونرا دئییر: «مه یه سیز قبرین اول گئجه سین گوروبسوز کی بئله یقین دانیشسیز!»

سوروشورام: «سیزجه من قییردن خورتلایان آداما بنزیرم؟»

بیر آن منی ده فلسفی بیر یأس بورویور. دوغوردان دا قبرین اول گئجه سی نئجه بیر گئجه دی؟ آنام نئجه بو گئجه نی کئچیره جک؟ یانی بیر هفته دی سردخانانین دولابیندا قبرین اول گئجه سین گوزله ییر!؟

ایندییه جن کیمسه گلیب اوندان سوال- جواب ائله مه ییب؟ گرکدی کی
 یالینز تورپاق آلتیندا سوال- جواب اولسون؟
 کارمند خانیم سوروشور: «اؤلوفیلسوفدی؟»
 «یوخ! آنامدی!» دئییرم.

نه قدر ادبلی یامان- یوز باشاریرام، اوره ییمده آنامین دیری قالمیش
 ائل- طایفاسینا سوخوشدورورام. ویزا دالیسیجا قاجماقدان یورولموشام.
 بونا باخمایارق کی آنامین تعصبونو کارمند خانیم وئره سی دئیلم، أمما
 اوره ییمده دئییرم: «یئر قیتلیغی یدی آراد؟ آخی آگورادا یاندریماق دا
 اولدو وصیت؟! واللاه ساعات قاباغیندا یاندریماق یوز دغه ویزا دالیسیجا
 قاجماقدان راحتدی.»

کارمند خانیم عصبی بیر صیفتله آنامین ویزاسی اوچون بیر نئجه یئره
 زنگ ائله ییب، یول- یؤندم آختاریر. من ایسه اوزومو اونون آتماجا
 سؤزلرینین آغیرلیغی آلتدا ازیلمیش کیمی حیسّ ائدیرم. اونون سؤزلرینین
 آلتیندا ازیلمه ییب، اوسته لیک ایشلری ده قاریشدرماییم دئییه نئجه جواب
 وئره جه ییمه فیکیرله شیرم. هر باخیمدان باخدیقدا روزومو کور ملک آئینده
 گورورم. او دا گؤزلرینه یاشیل لئنز تاخمیش بیر کور ملک!

او آن قاپی آچیلیر، باشی داز، آئینده عصا، دیم- دیک یئریین بیر کیشی
 ایچری گیریر. ائله یئرییر، دئییه سن آئینده کی عصانین تاینینی دا قاباقجا
 اوڭدوموش. منه ائله گلیر کی بدنینی بیر آز بوش بوراخسا عصا ائگیندن
 ائشیه چیخار. کارمند خانیم اونو گورجک عصبانیتی پرررر... اوچوب

گئدیر. پۇرتوشمه سی سۇنور. منیم سۇزومو آغزیمدا قویوب، گولومسه یرکن آیاغا قالخیب ایش میزینین دالیسیندان ائشییه چیخیب، کیشی له خوش - بش ائدیب، میزینین قیراغینا بیر صندل چکیر.

«بویورن ایلهشین جناب پروفسور!»

اوره ییمده دئییرم: «پروفسوردی اؤزونه. صندل چکمه ییوه دئییل، خانیماخانیم!.. من اوندان قابق گلمیشم. اول منیم ایشیمی یولا سالمالیسان.»

کارمند خانیم یئرینه طرف گئری دؤنوب، ایلشنده هیجانلا پیچیلدا بیر: «فلسفه اوستادیدی. پروازی اوستاددی. اصلی - کؤکو تبریزلیدی، آلمانان گلر.»

فلسفه اوستادینین اوزونه باخارکن، تاخما بیر تبسوم قوندورورام دوداغیمین بوجاغینا. آنامین یاسلیسی یام. اوندان آرتیق دوداغیمی قاچیردا بیلمه رم. اوستاد ایسه منیم قوندارما تبسومومه ادب اوزوندن باشینی تریپه دیر.

کارمند خانیم پرفسورو گؤروب، اوره کله نیر. بیر پروفسورا، بیر ده منه باخیب، دئییر: «اولماز وصیتدن واز کئچه سیز؟»

منسه قاشلاریمی ییغیب دئییرم: «یوخ، اولماز! اولسایدی عاغلیم قاچمیشدی دارالترجمه لری دولانیم؟ خانیم، ۲۷ دیله ویزا تقاضاسی یازدیرینجا ده دم یانیب.»

او ایسه عاجیز قالمیش آدمالار کیمی دئییر: «اولماسا عالیم یا بیلجی

بیر آدامانان مشورت - مصلحت ائله یین، فرض ائله یین وصیت نذیر کیمی
بیر شئیدی. گوروسن آدام هر دن ائله نذیر دیر کی، یئرینه قویا بولمور.
عالیم لیرین یول - یوندملری ده ائله بئلنچی واختلار کارا گلر دااا.»

اونون سؤزنه حیران قالیب، مات - مات اوزونه باخیرام. او ایسه
دئدی سؤزو یئنه تکرار ائله ییر:

«آخی بو دا اولدو وصیت؟»

سؤزلریندن توهین ایسی دویورام. عصب لیریمه توخونور. کاش میز
اوسته بیر لیوان سو اولایدی اجازه آلمازدان اونو گؤتوروب بیرنفسه
ایچردیم.

پروفسور قولقلارین شوشله ییب، بیزیم تارتیشمامیزا قولاق آسیر.
کارمند خانیم منیم صیفتمدن عصبی حالیمی دویوب، دارالترجمه دن
آلدیغیم ۲۷ وراق ویزا تقاضاسی آئینده، یومشاق لحن له سوروشور:
«دوغوردان هله دئه گؤراخ آگورا هارادی؟ نمه دی؟ قبریستاندی؟»

آغزیمی آچمامیش پروفسور منیم یئریمه جواب وئیر: «قیزیم! آگورا
فلسفه نین دوغولدوغو یئردی!»

کارمند خانیم جانا گلیمیش بیر حالدا دئیر: «بئله ده اولوم فلسفه سی
اولار آخی؟!»

بتر یورقونام. اولن آدام اگر آنام اولماسایدی، آلا له بیلیر ایندی
آغزیمدان نه لر چیخمیشدی! آما دار - دونیادا یالینز بیر آنام وار ایدی. او
اؤلندن بری قاقاقچدا یام. ویزا دالیسیجا قاقماق باشیمی ائله قاتیب کی،

بیر قیز ورثه سی کیمی هله اؤلوسونه دو یونجا آغلایا بیلمه میشم. گۆزلریم دولوخوب. بو یاشیما چاتماغا دئیل، آنامین نه دیرلیک فلسفه سیندن باشیم چیخدی، نه ده اولوم فلسفه سیندن. یالیز بونو بیلیرم کی، وفالی بیر قیز ائولادی تک اونون وصیتینی یئرینه گتیرمک منیم بورجومدو.

«سبز غیر مومکون بیر ایشین دالیسیجانسیز. یوز ایل قالسا دا، اولویه ویزا وئرمزلر. واللاه، بیللاه، من چوخلارینی تانیرام کی عزیزلری اؤلندن سورا وصیتی امکانسیز اولدوغونا گوره ورثه لرین اوزو اولونون تکلیفینی معلوم ائله ییبلر.»

پروفسورون باخیشیندان بللی دیر کی وصیتین نه اولدوغونو بیلمه یه جان آتیر. سونوندا اوزونو ساخلایا بیلمه ییب، کارمند خانیمدان سوروشور: «قیزیم! ببردن- بیره هاردان آگورا عاغلویا چاتدی؟!»

او ایسه منه باخیب، سوروشور: «پروفسورا دیبه بیللم؟»
اذن آلدیغینا گوره، بللی دئمک یئرینه باشیمی ترپه دیرم. یوخسا اذن وئرمزیم آنام باره سینده تانیما دیغیم آداما بیر کلمه سؤز دئسین.

کارمند خانیم منیم ویزا تقاضالاریمی، آنامین وصیتینی، اؤلوسونون بیر هفته سردخانادا قالماغینی ناغیل کیمی پروفسورا سؤیله ییر.

پروفسور ماجرانی ائشیدنن سونرا آنامین وصیت نامه سینی اوخوماغا ماراق گؤستیریر. منسه الیم هر یئردن اوزولموش آداملار کیمی وصیت نامه نین کپی سینی کیفیمدن چیخاریب، اونا وئیرم.

پروفسور باشینی وصیت نامه دن قالدیراندا گۆزلری پاریلداییر. مندن

سوروشور: «قىزىم! سن بىلىرسن آگورانين معناسى ندى؟»

«من بىلەسى آگورا آتن شەرىندە بىر مئىداندى.»

«ھىچ بولوسن بو تېرىزىن اۋزوندە نىچە آگورا وار؟»

گۈزلىرىم چىخىر تېمە. كارمىند خانىم تعجوبلىنمىكە مىندن قالىجى دئىيل.

«ساعات مئىدانى، شاھگۈلو مئىدانى، چوپور مئىدانى، كرىمخان مئىدانى،

آبرسان مئىدانى، فەھمىدە مئىدانى و... بسدى يا گىئە سايىم؟»

خىرتلە پروفىسورا باخىرام. قالمىشام نە دئىيم!

«قىزىم! آگورا يانى شەرىن مركزىندە جاماعاتىن يىغىنچاق مئىدانى.

بىرىنچى دۋە يونانلى لار بو آدى آتن شەرىننىن اۋزل مئىدانىنىن اوستونە

قويوبلار. آتن دەكى آگورا ھەم بحث- دانىشىق يىرىدى، ھەم دە شەرىن

اۋنملى قرارلارى، قانونلارى بو مئىداندا كىچىرىلدى. بونو بىلمەلىسن

كى ساعات مئىدانى تېرىزىن لاپ بىلە اۋنملى آگوراسى سايىلير.»

پروفىسور دانىشدىقجا منىم ايچىم راحاتلاشىر. دونيانىن آغىر يوكو آستا-

آستا چىنىمىدن يىرە قويولور. دئىەسن پروفىسور منىم قورتولوش

ملەيىم دىر.

«اگر وصيت نامەنى دقتن اوخوساز، باشا دوشرسىز كى رحمتلى

مرحومە نىشانە باز بىر ادام ايدى. وئردىيى نىشانلارا گۈرە اونون منظورو

آگورادان ساعات مئىدانى دى.»

«حتما وصيت نامەنى يازدىراندا يىئە دە آنامىن انايىنلىغى توتمودى...»

آنامىن عادتى ايدى سادە بىر سۆزۈ عجبىە- غرىبە نىشانەلر ايلە

پیرتلاشدیریپ، دئسین. پروفوسور آرتیریر: «نظریوه نییه بو وصیت نامه ده یازیپ، منی یانددیراندان سونرا، تورپاغا تاپشیرمایین، بیر اووج کولومدن بیر شوشه یه تۆکوب، بئشینجی کیلاسین درس لیکرلیله بیرگه بیر ویتیرین ایچینده ساخلایین؟»

گیجلمیشم. پروفوسورون سوالی تاپماجا کیمی گلیر منه. آمما یاخچی بیلیرم کی آنام بئشینجی کیلاسی آنا دیلینده درس اوخوموشدور. اونا گۆره ده بئش عددینی و بو عددله باغلی هر نه وار ایدی، اۆزللیکله بئشینجی کیلاسین کیتابلارینا عجیبه بیر علاقه سی وار ایدی. کۆهنه لیکدن ساپ ساری اولموش کیتابلار آنامین اۆزل اشیالاریندان ساییلیردی.

«مه یه شهرداری اجازه وئرساعات مئیدانیندا بیر وراق کاغیذ یانددیراسان؟ هاندا قالسین آنامین اولوسونو...؟!»

پروفوسور سویوق قانلیلیقلا منه باخیب، دئیر: «وصیت نامه نی گۆرستسن بلکه سیموولیک اولاراق قبول ائله دیلر. منه گۆره مرحومه نین یئرینه بیر سیموول نظرده توتون. سونرا اونون آدینی سیموولون اوستونده یازیپ، های- کویسوز ساکیت بیر واختدا اوردا یانددیرین. بئله سی وصیتی یئرینه گتیررسین. فیکر ائله میرم بو ایش اولموش بیر آداما ویزا آلماقدان چتین اولسون!»

دئیرم: «یانی ایندی دولودان قورتولوب دامجی یا راست گلیمیشم؟» پروفوسور دئیر: «معلوم اولور بو مرحومه عجیب هوشولو- باشلی بیر اینسان ایمیش! بونا دئیرلر فلسفی اولوم. کاشکی بو مرحومه نی

اۆلمه ميشدن ياخيندان تانييارديم.»

آنامين وصيت نامه سيني آيب، قاپيدان چيخا- چيخدا اۆز- اۆزومه
دئيرم: «بويور! آگوردان ياخاوى قورتارديغيوا گۆره بو ساعاتدان
شهردارى مصيبت نامه سى باشلاندى! گل ايندى اورداكىلارا دوشوندور
كى، ساعات مئيدانى ائله همان آگورادى!»

ياى/۱۳۹۵

چهارِ غربی

بویون سحر دن ایندییه جن چهارِ غربی لاپ نال چه یرلرین یاسلی
آخشامینا اوخشاییر. گوزوم چیخدی قاپی گوزوندن بویلانیب باخماقدان.
آما بو گوز ده اولماسایدی اوزومو لاپ کور کیمی حیس ائدردیم. بو
گوز، باشیمی قاتیر. تک لییمی یادیمدان چیخاردیر. هردن اوز- اوزومه
دئیرم آخی سنه نه چهارِ غربی ده نه کنجیر؟ سونرا دئیرم: «ئجه کی منه
نه؟ قونشو قونشونون کیملی بیندن، نه چی اولدوغوندان خبری اولماز به؟
مال- دؤولتینه، وار- یوخونا باش اوزالتمیرام کی، کیم اولدوغونو
بیلمه لییم. هاردان گلیب، اصل- نسبیلدی یوخسا گۆبه لک کیمی ائله
آپارتوماندا گۆیه ریب؟

رحمت لیک آنام دا منیم کیمی قونشوباز ایدی. یای- یاز، قیش- پاییز
وئجینه دئییلدی. ایکیندی چاغی ساماواری شاق- شاق شاققیلداردی.
قونشولار قیریخ قوشون کیمی بیربه بیر گلیب اذان آلاه- اکبر دئییلنه جن
واختلارینی بیزده سوواردیلار. بیر گون قاپی- قونشودان خبر
اولماسایدی، آنام دئیردی: «ئنه بویون نال چه یرلرین یاسلی آخشامیدی!»

سونرا ساماوار باشیندا قارالمیش چایی آرمودی ایستیکانلارا سوزوب،
 مژمئی نی ایتله یردی اوتاغین اورتاسینا، قونشولارین جوورونو بیز
 چکردیک. گؤیلوموز اولماسایدی بئله، «ایچمیرم» دئییه بیلمز دیک.
 نالچه یرلر نه جور و نئجه بیر یئر اولدوغونو بئله سوروشمازدیق. انقلاب
 گونلری او کوچهنی اودلاییب، قادینلارینی اوردان قوواندان سونرا باشا
 دوشدوم کی تبریزین نجیب خاناسی ایمیش. هر دؤنه آنامین سؤزو یادیم
 دوشنده اؤز- اؤزومه دئییرم: «رحمت لیبین قیزی، سؤزوم یوخ کی مال-
 دؤولت عوضینه اوشاخلاریوا بیر خزینه سؤز میراث قویوب گئتدین، آما
 یئر قورتولموشدو ائویمیزین سس سیز ایکیندی چاغلارینی نجیب خانانین
 یاسلی گونونون آخشامینا اوخشاداسان!...»

اؤز آرامیزدی، بو قدیم آدمالار دا چوخ آنابین ایمیش لر. یاشایشین هر
 اوزونو مثل لر، مثل لر، کینیه لر ایچینه بوکوب یاریق دولماسی کیمی
 اطراف آدمالارا تیکه توتارمیشلار. آما دوغرودان دا بویون چهار غربی
 لاپ ائله نالچه یرلرین یاسلی آخشامینا تایدی.

سحر یوخودان دوراندان ایندییه جن اون دفةدن چوخ قاپنین گؤزوندن
 باخمیشام. نه ایزی وار، نه توزو. سس- صداسی خیپ یاتیب. بوراجان نه
 سو سسی قولاغیما ده ییب، نه موسیقی سسی، نه ده تووالتینین هاواکش
 تیریلتیسسی. کئچن گئجه هئچ تووالته ده گئتمه ییب. عادتی دیر گئجه
 یاریلاری بیردؤنه تووالته گئدیب، منیم قوش یوخومو باشیمدان
 اوچورتسون. قانیمدا دئییل هر ایشه باش اوزالدیم، یوخسا ایسته سم

قولاغیمی دیوارا دایاییب، سحرلر اوزونه نئجه اوووج سو چیرپماسینی، دیش فیرچاسینین سسینی بئله ائشیده بیللم.

گنجه یاریلاری تووالته گئندنه هاواکئشی ایشلتیمیر کی تیریلتیمی آپارتومانا دولماسین، آما خبری یوخدور قارین - باغیر ساغینین تیریلتیمی یاتاق اوتاغیمین دیوارینی تیره دیر. هانی او قدیم حیطلر... تووالت حیطین لاپ دیبینده اولاردی. تووالته آدمی قارقا - قَجیر کیمی داغیتسایدیلار دا، ائو ایچینده کیلرین خبری اولمازدی. ایندی بیول بو دار - دوده نک آپارتومانلاردا نه گل وار، نه گئت. نه سلام وار، نه علیک. آما قونشو قونشونون جوچه باسدیر ماسینین سسینی بئله ائشیدیر.

دئیرم ائوین تیکلمه سین، نه خبریندی ایکی گوندن بیر، ایکی کول ساریمساقلا بیر قوجاق ایسپاناخ آیرسان! نه بیلیم، بلکه ده ات - تویوغو تحریم ائله یین وئجی یین، مئجی ییلردندی.^۳ اولار هاااا. آپارتومان نیشینلیک آدمین باشینا هر او یون گتیرر. هله آپارتومان نیشینلیک بیر یانا، کهلیک باشینی قارا سوخان کیمی، آدم باشینی رنگ به رنگ کیتابلارین ایچینه سوخوب، دؤوره دن خبری اولماسا، ائله بئله اولار. دئیرم آخی یازیق بئچارا، گوزوو آچ دونیا یا باخ، نئینسن بو قدر کیتابی؟ یقین او کیتابلار بئینینی خارابلا دیغینا گوره ات - تویوق عوضینه ایسپاناخ - لوبیا ایله

---

^۳ - روایتین پرسوناژی کاراکتریندن آسیلی اولاراق کلمه نین دوغروسونو سؤیله به بیلیمیر. وئجی یین مئجی یین دئدینده منظورو همان Vegetarian سؤزودور. بو سؤزه فارسجا گیاهخواری دئیلیر.

قارنيني دويورور.

خالقين ائوينه قوجاق- قوجاق ائو اشياسي، دؤشه نك، قوطو- قوطو- قاب- قاجاق داشيياندا، چهار غربي يه ده مئيوه قوطولاريندا كيتاب داشيديلار. اون قوطوسونو اوزوم قاپنين گوزوندا سايديم. هله ائوينه داشيديقلاري بس دئيل دؤرد قوطوسونو دا دام يولونا قويوب. من خالقين ايشينه بورنومو سوخان دئيلم ها، اما ايكي گون قباق چهار غربي ائودن ائيشيه چيخجاق، دام يولونا ايشيم دوشدو. گوز اوجو قوطولارين ايچينده كي كيتابلارا باخديم. يالاندا فايده يوخ، حتى بير ايكيسيني ده واراقلاديم. اما منيم كارما گلن بير كيتاب يوخ ايدى.

بير ايدى ماهانا آختريرام اونو دانيشيغا توتوب، چيكيك- بؤركوندا باش آچيم. اما قويروق اله وئرمير كي وئرمير. دئيرم آخى اونون قونشولوق ده بيندن باشى چيخمير، منيم ادبمه نه گليب؟! گون اولوب بير- ايكي ساعات پنجره دن كوچه ني گودموشم هئچ اولماسا قاي اغزيندا اونولا بير ايكي كلمه دانيشيب، قونشولوق بورجومو يئرینه گتيريم. بونولا بئله اوزومو سينديراسى دئيلم. اونا گوره نچه يول ماهانايلا قاپيني آچيب، باشماق يئريني قوردا لاميشام، بلكه تانيس اولماغيميزا بير امكان ياراندى. او ايسه هميشه آينده موبایل پيلله لردن يوخارى قالخيب، باشى نان سلام وئريب، موبایل ايله دانيشايركن ائوينه كئچيب. هردن بيريسيله دوغرودان دانيشماغينا دا شوبه له نيرم. دئيرم بس من باشماق يئرینه قوردا لانان كيمي او دا منيمله دانيشماماق اوچون موبایل ايله

دانشماخی ماہانا ائدیر.

نامردین قیزی آدام دئیل کی، ساعاتدی ائله بیل. هر ایشی واختی واختیندادی. سحر یئددی ده یو خودان خورتداییر. سگگیزده ائویندن موسیقی سسی قالخیر. آدیم کیمی آمینم ائله چای- چؤره یینی ده موسیقیله یئیب، ایچیر. بیلیرم او سئگاه سیزیلتیسسیلا نئجه ایشتاهاسی کور اولمور. موسیقی کی چالدیرمادی، آدامی اختیارسیز یئریندن قالدیریب گؤبک آتدیرمادی، موسیقی دئیل کی، زیریلتیدی، سیزیلتیدی. قدام بئله موسیقیه!

ساعات دوققوزدا سس بیردن- بیره خپ یاتیر. دوققوزدان او یانا منی هؤوشنه باسیر. قانیمدا فضوللوق یو خودو ها، آنجاق بیر قونشو حؤکونده او ائوده نه لر کئچدییینی، اونون یاخچی- یامانینی بیلمه لی یم یا یوخ؟ گون اورتایاجان قاپی یا آباق دؤب، قولقلاریمی شوشله بیرم بلکه چهارِ غربی دن بیر سس گل سین. او قدر قاپینین گؤزندن باخیرام کی گؤزوم سولانیر. منه دئین یو خودو ایندی کی اونون ساعاتلاری سنین از بریندی، داها نییه یومورتان ترسه دوشور؟ نئله ییم، اونسوز نه ایشیم اولاییلر؟... بیر گون بازارلیق ائدیب، هفته باشیناجان کئچینیرم. بیر گون پیشیریم، اوچ گون یئیرم. بوش واختیم اولماسا منیم نه وئجیمه دی خالقین یاشاییشیندان گؤز گؤتورمه ییم.

گون اورتادان بیر ساعات کئچمیش چهارِ غربی دن قاب- قاجاق سسی، یئمک ایسی قالخار. من ایسه بورنوم ایی چکه- چکه اؤز یانیمدا اونون

نه پيشير ديبينى تخمين وورورام. گون اورتادان اوچ ساعات او يانا يئنه تووالتين هاواكشيين سسى قالخار...

دوغرودان نيه بويون چهار غربى نين سسى چيخمير؟ گوره سن باشينا بير اويون گليب؟ بلکه ييخيليب باشى بير يئر ده ييب هوشو باشيندان چيخيب؟ امما ييخيلسا تاپيلتيسين سسينى ائشيدهرم داا. بلکه ياتديق يئر ده اولوب؟ اولوب ائله سه کيمه خبر وئرمه لى يم؟ کيمى وار کى؟ داشيناندان بويانا ميلچک ده قايسيندا اوچماييب. هئچ آدينى دا بيلميرم هاندا قالسين قوهوم - طاي فاسيندان خبريم اولسون!... دئيرم دوروم گنديم قايسينى دؤيوم. ياخچى، قاپينى اوزومه آچسا نه دئيم؟ دئيم آدينى بيلمه ديبيم قونشو! سس - صدان يوخدو، گلديم گورم اولوبسن يا قاليسان؟ دئمز منيم اولوب قالديغيمدان سنه نه، فضول خانيم؟ بلکه من کار اولموشام چهار غربى نين سسينى ائشيتيمير؟! قيناما، اولار هاااا...

سيزيف افسانه سى

تيققيلىتى سسى ائشىدىرسن. بولورسن قونشونون قاپسى ايشگيللندى. گۆزلر يوى آچيرسان. بولورسن ساعات آلتى ياريم دى. قونشونون كيشى سىنين آياق سىينه قولاق ياتىر دىرسان. بىر، ايكى، اوچ، دۇرد... بولورسن آياغىنى بئشىنجى پىللە يە قوياندا، سس داها قولاغىوا چاتما ياجاق. آر خان اوستە گرنە شىرسن. قوللار يىن ساچلار يوا توخونور. وجودوندان خوشا گلیم بىر خيشىلىتى سسى قالخىر. تىبل- تىبل ساغا دۇنورسن. ساچىن بالىنجا سورتوشور. يئنه ده بىر خوشا گلیم موسيقى ايله خوشا گلیم حىس... بو حىس عشقىن ده يىرىنى سىنه خاطر لادىر. اورە يىن سىخىلير. هر گونكو كىمى اورە يىوين سىخىلدىغىنا قارشى گليرسن. شىلتاق اوشاقلار كىمى جوت قىچلى يورقانى ياتاقدان يئرە ايتەله يىرسن. يوشاق بىر تىپىلىتى سسى. بولورسن تىك- تىنها ياتماغىوا اعتراض سسى دىر بو تىپىلىتى سسى.

«هاميدان اول اوزووو سئومه لىسن!»

ذهنيون سىنى آيدىن آشكار ائشىدىرسن. ذهنينده اعتراض ايله

توختاخلیق قارشى قارشیا دایانیر. یثربندن قالخیرسان. آیاغا دوراندا دیزلربندن شیققیلتی سسی گلیر. آرتروز سسی... خوشا گلیم دئیل، آما ایندیکی وارلیغوبین بیر پارچاسیدیر؛ ناساز چالینان بیر نوت دور بو شیققیلتی سسی. ناساز چالینان نوت لار همیشه یوروجو و داریخمالی اولور. یئنه هر گون تکرار ائله دیبین سؤزو اوزووه تکرار ائدیرسن: «موزیسین اولسایدیم بدنیم ایله اشیالارین توخونوشوندان بیر سمفونی یاراداردیم.»

دمپایی لاریوی گئیرسن. آیاقلارین ایله دمپایی لارین بیر- بیرینه سورتوشور. آما بو سورتوشمه نین سسینی ائشیتمیرسن، یالنیز حیس ائدیرسن. یاتاغیوی مرتب ائله یینده یورقان یومشاق یئل سسی ایله یاتاغین اوستونه دوشور. بالینجیوی تاپدالاییرسان. آلترین ایله بالینجیوبین توخونوشوندان، ده رسی ایسلانمیش ناغارا سسی قالخیر.

هر گونکو کیمی تووالته گئدیرسن. سیار فرنگی تووالته اوسته اوتوروب، لذت ایله بدنیدن آخان شیریلیتی سسینه قولاق یاتیردیرسان. آمونیاکلی اولماغینا دئیل، ذهنینده بیر چشمه نین گؤزه سیندن سو آخیر. تووالتهده بو شیریلیتی سسینی کشف ائدن گون او قدر هیجانلانمیشدین کی، بو سوسوزلوق زاماندا نئچه دقیقه سویو آچیق قویموشدون تا بوش- بوشونا تووالتین کاساسینا آخسین.

اوووج- اوووج سویو اوزووه چیرپیرسان. اینسان جانینی دیرچلدن

موسیقی سسی... اوزووو حوله ایله سیلمک یثرینه بوراخیرسان ده ریوین اوستونده کی نم آستا- آستا قوروسون. قولاغین قادیر دئیل سو قطره لرینین ده ریوه نفوذ ائتمه سینین سسینی ائشیتسین. بونونلا بئله، ذهنینده سوسوز بیر زه می سویو اؤز ایچینه چکیر.

آینا قاباغیندا دایانیرسان. او ایسه لال دیلی ایله سنین گۆزلرینله دانیشیر. گۆزلریوین آلتینداکی قیریشیقلارا کرم یاخیرسان. سونرا بارماغینلا کرم اوستونه چالیب اونو قیریشیقلارا یئدیردیرسن. تیپ تیپ تیپ... باغلی بیر صاندیغی دؤیمک کیمی یومشاق بیر سس قالخیر. کرم، قیریشیقلاری ایتیردیکجه، گۆزون باخا باخا بو تیپ تیپ، سنین ده، آینانین دا باشینا بؤرک قویور.

تاختا داراغی قیوریم ساچلاریندا گزدریرسن. ساچ ایله داراق موسیقی سی... ساچ ایله آل توخونوشوندان قالخان موسیقی نی اؤزله ییر، آلیوی ساچیوا چکیرسن. یئنه یومشاق بیر خیشیلتی سسی قالخیر. اؤز آلین اؤزله دییین لذتی ساچیوا وئرمیر. دوداقلارین آینادا ترپه نیر. سسین اوتاغین سو کو تونو سیندیریب، قولاغیوا دولور:

«ای شاننه بو گیسوی پریشانه دولاشما

جان ریشته سی وار اوردا، چکیل یانه، دولاشما»

داراق ایسه یئنه ساچیوا دولاشیر... پیرتلاشیقلا آچیلیر. سن تبسوم

اندیرسن.

تیق... تیق... اوجاق شوعله سی یانماقدا فنده یین تیق قیلتی سسی کسلییر. فنده یی اوجاغین کنارینداکی میز اوسته آتیرسان. تیق!... آما بو تیق سسینین جینسی فنده یین تیق سسیندن فرقلیدیر. یخچالین موتور سسی دیققتیوی چکیر.

یخچالدا پنییر ایله اوزوم چیخاردیرسان. چایدان اوجاق اوسته آستاجا سیزلاییر، آز سونرا قور- قور قایناماغا باشلاییر. چای دمله بیرسن. یئنه سئودیین شیریلیتی سسی قالخیر. پنییر ایله اوزومو یویورسان. یئنه شیریلیتی سسی، یئنه سو سسی...

هر گونکو کیمی میز باشیندا ایله شیب، سحر یئمه یینی یئینده دیش ایله چوره یین توخونوش سسینه دیققت وئیریرسن. چایوی ایچنده هؤرتولده دیرسن. ایستیکان ایله بوشقابی یویورسان. یئنه سو سسی ائوین ساکیت لیینی پوزور.

میز باشیندا ایله شیب، کیتابدا علامت قویدوغون صفحهنی آچیرسان. وراقلاماق سسی... اوشاقلیغیندا بارماغوی یا شلایب کیتابی وراقلادیغین یادیا دوشور. ایندیه وراقلاماقدا اوستالاشیبسان.

ساعاتا باخیرسان. بیر زمانلار ساعاتین سسی اوتاغویین وارلیغیندان ساییلاردی. ایندیه موبایلیوین ساعاتینین عادت کرده سی اولوبسان. هر ثانیه عددلر بیر- بیرینین آلتینا سویروشوب، زمان کیچیک بیر مقیاسدا سس سیز- صداسیز ده ییشیلیمکده دیر. ایستر-

ایسته مز ساعات دا سنین کیمی یوخاری قالمغا محکومدور.
کامپیوترین آرخاسیندا ایله شیب، بارماقلاریوی ذهنیون قوللوغونا
بوراخیرسان. بارماقلارین اوتوماتیک بیر ماشین دیر دئیه سن
کئی بوردون دویمه لری اوستونده ضرب توتوب. بو آندا وجودوون
چالیشان بؤلوم لری یالیز گۆز لری ایله بارماقلاریندیر.

پیچاق ایله کاهی، یئرکۆکو ایله رنده، قابلاما ایله قاپاق، بوشقاب
ایله قاشیق توخونوشو، یئمک ایله دیش سسی دونیانین آن دادلی
موسیقی سیدیر، یالیز اینسان سس سیزلیکده، تنهالیقدا او سسلری
ائشیده بیلر. یئنه ده هر گونکو کیمی یئمک واختی اؤز یانیندا
دوشونورسن: «من موزیسین اولسایدیم یئمک و اینسان آدیندا بیر
سمفونی یاراداردیم.»

آخشام چاغی دیر. یئنه ده سو سسی ائوین سس سیزلییینی سیندیریر.
بیر اوشتوبین ناری یویوب، بوشقبا قویورسان. سو نار ایله آلیوین
توخونوش سسینی ایچینده بوغور. ناری دادمامیش، آدی آغزیوی
سولاندیریب. دیل ایله داماق سسی... پیچاق گتیریب، ناری کسمک
ایسته ینده غیرعادی بیر حادثه ایله اوزبه اوز اولورسان. بیر
پاپیش تیکن، نارین پوسگوسوندن یوخاری قالخیر.

ئوین سس سیزلیینده حئیرتله پاپیش تیکنه باخیرسان. ناری یئمکدن
واز کئچیرسن. آلیوی چنه وه دیرسکله ییب، پاپیش تیکنی ایزله بیرسن.

قولاغین اونون یئرشینین سسینی دویمور. دیل - دوداغین ترپنمه سه ده
ذهنیون سسینی آیدین آشکار ائشیدیرسن: «ائله بیل بو دا داغدان
یوخاری قالخیر!»

ذهنیون سسینه اوشاق کیمی پیقیلدایب، گولورسن. آییلیب
دیقتله پاپیش تیکنین آل - آیاغینا باخیرسان. خال - خال قانادلارینین
آلتیندا نه داش وار، نه ده قوم. آما اوشاقلیق چاغلاریون سسینی
چوخ اوزاقلاردان ائشیدیرسن... بیر پاپیش تیکن بارماغیون اوجوندان
یوخاری قالخیر. یئددی یاشلی بیر قیز هیجانلا گولور.

موبایلیون ساعاتی اون ایکی یه دوغرو یوخاری قالخماقدادیر. سن
ایسه یاتاغیندا یورقانیون آلتینا سوزولورسن. یوخوندا بیر قیز
اوشتوبین نارینین پوسگوسوندن یوخاری قالخیر.

تیققیتلی سسی ائشیدیرسن. بولورسن قونشونون قاپیسی
ایشگیلندی. گۆزلریوی آچیرسان. بولورسن ساعات آلتی یاریمدی.
قونشونون کیشی سینین آیاق سسینه قولاق یاتیردیرسان. بیر، ایکی،
اوج، دۆرد...

دیلیم آچیلیر

لال اولموشام. دانیشانمیرام. خیرنه ییمدن یالنیز آه سسی چیخیر.
آه!...

بئلیمدن کئی ییتدیلر. کئی ییتدیکلری آن لال اولدوم. کئی ییمه میشدن
قاباق سسیم گؤیه گنډیردی. زیقیلتی دئییلدی، زاریلتی دئییلدی،
بوغازیمدان چیخان سس نریلتی ایدی. بوغازیمین هاراسیندان
چیخیردی بو نریلتی؟ هانسی حیوانین سسی بوغازیمدان اویانمیشدی؟
بولورم. اریم، اینه- داوا قاچاقچیسیندان آلدیغی اینه نی
ویردیراندان سونرا اینک جیلدینه گیردیم، آما کئی ییمه میشدن اول
بوغازیمدان چیخان سس ماااا سسی دئییلدی. بولورم اینه نی ویراندا
دا اینک کیمی باخیردیم دام- دووارا. آما سانجیدان ایلان کیمی
قیوریلیب- آچیلاندا آینایا باخاسی دئییلدیم کی گوروم اینک کیمی
باخیرام یوخسا یوخ! بیلیرم اینک سانجیدان قیوریلاندا دا، آج قالاندا
دا، توخ اولاندا دا، جوفت لشنده ده باخیشی عئینی باخیشدیر. اینه نی

ويرديراندا اينك كيمي باخسام دا، سانجيدان قيوريليپ - آچيلاندا
 گوزلريم ياشا دولوردو. لال اولدوغوم آن گوزومون ياشى دا كسيلدى.
 بوغازيمدان چيخان سس هانسى حئيوانين سسى ايدى؟ قورد؟...
 يوخ! اوولداميرديم كى! شئر نعره سینه ده بنزه ميردى سسيم. شئر
 نعره سینی فيليمده گورموشدوم. آدامين قولاغينين پرده سيندن علاوه
 بوتون عصب تئللرينى ده تيره ده بيلر شئرین نعره سسى. آما منيم
 بوغازيمدان چيخان سس هئچ كيمين قولاغينين پرده سینی تيرتميردى.
 ياليز اوشاقلاريمي قورخودوب، آغلاديردى. قونشونو دا راحت سيز
 ائله ميشدى سسيم...

«نه اولوب قيزيم؟ آرين دؤيوب؟»

آنقىر ميرديم. مه يه مدنيتين گؤبه يينده، آپارتمانين دوردونجو
 مرتبه سينده آدام ائششك كيمي آنقىرا بيلر؟! اولمازا! يقين كى اولمازا!
 آدام اوز ائوينى چؤل - مئشه حسابلاسا دا، قونشولار بونا اذن وئرمز.
 بلکه ده ده وه سسینه بنزه بيردى سسيم. ده وه نين سسى او خودوغوم بير
 كيتابدان قولاغيمدا قاليب. او ده وه قيرقيزستان چؤلونده جوفت
 داليسيجا نعره چكنده، داغلانميش دامغا كيمي منيم ذهنيمه باسيليب
 قالدى. يوخ! ده وه كيمي دوزوملو اولسام دا، ده وه سسى دئيلدى
 سسيم. او سس لر بوغازيمدان چيخاندا نه جوفت نه ده بطنيمده كى
 ايكي آيلىق جانلى اولان بير آته نه نين فيكرينده يديم، ياليز منى آياقدان

سالان او سانجیلارین کسيلمه سینی ایسته ییردیم. کئی یندن سونرا اُته نَم یادیما دوشنده بیلدیم کی آدام کیمی بیر حیوان سسی ایدی سسیم. بولورم، هنج بیر حیوان آدام کیمی اُته نه سینی سالدیرماق اوچون ایینه ویردیرماز.

أریم دئدی: «پروستا گلندین^۴ ایینه سیدی. هرئین تاپماق بونون یانیندا سو ایچیمدی. قیمتی ده کی آلاهِ گُورستمه سین! دئدی ایکی ساعاتاجان اثر ائلر. دئدی ائله گوجلودو کی اینه یی آیاخدان سالار، هاندا قالسین آدامی!»

هئش زاد دوشونمه میشدیم؛ هنج هئش زاد. اینک جیلدینه گیریپ، اینک کیمی باخمشدیم أریمین اوزونه.

«بتله باخما. اؤزون ده بولوسن کی بو باهالیق زاماندا اوچونجوسو اضافه دی، آنجاق ایکسینی بویا- باشا چاتدیراق!»

نه هن دئمشدیم نه یوخ. نه ایینه نین قیمتینی سوروشموشدوم نه ده هانسی ایینه قاچاقچیسیندان آلدیغینی. یئنه اینک کیمی باخمشدیم اونون اوزونه. اوشاخلارین بیر قوجاغیما، او بیرنین آیندن یایشیب، ایینه ویردیرماغا گئتمیشدیک.

ایندی سسیم کسلیب. گُورورم، باخیرام، آما بوغازیمدان آدام سسی عوضینه آه سسی چیخیر. اینجییرم؟ بولمورم. بلکه ده اؤزوم

بيلمه دن اينجبييرم كي آه سسي بوغازيمدان چيخير. آه!...
من بو آهي بير يئرلردن تانييرام. بو آه منه چوخ تانيش گليير...
چوخ چوووخ... آه... آه!...
قارنيمين ايچينده نابلد بير شئي لر بورولور. اينجين كيمي يم؛ امما
آغريسي يوخدور.
آه!...

من بو آهي تانييرام. تاجير كيشينين خيرنه ييندن چيخان آه دي، بلكه
بو آه.
اوشاخلاريم، بيري ساغيمدا بيري سولومدا، باشلاريني دوشومون
اوستونه قويوب قولاق آسيرلار. يئددى ياشلى اوغلوم آه سؤزونو
ائشيتجك گولدو. ايكي ياشينداكي اوغلوم دا آهين كيم اولدوغونو
بيلمزدن قارداشينا باخيب، گولدو.
آه!...

اوشاخلاريم گولنده آه منيم بوغازيمدا دئييلدي، آه بير ناغيلداكي
تاجيرين اوچونجو قيزينا چيچكلي بير سانجاق گتيرن قول ايدي.
تاجير كيشي ايكي قيزينين تاپشيريقلاري جوراب ايله دونو آليب
اؤه گليير. ائوده كيشينين يادينا دوشور كي اوچونجو قيزينين
تاپشيريغي چيچكلي تئل سانجاغي آماغى اونودوب. تاجير بيردن بير
آه چكير.

آه!...

«سن کیمن؟»

«آدیم آه دی. کیچیک قیزیوا چیچکلی سانجاق گتیرمیشم تئینه

تاخسین.»

اوشاخلاریم، بیرری ساغیمدا بیرری سولومدا، باشلارینی دؤشومون

اوستونه قویوب قولاق آسیرلار.

«آه قیزا گتیردی چیچکلردن درسین دئییه جوان اوغلان قولونو

اوزالتدی، قیز جوانین قولتوغو آلتداکی قوش لکه یینی گؤرونجه،

بیردن- بیر لکدن یاپیشیب چکدی. هاوا قارالدى. جوان یثره دوشدو.

قیز نهره چکمه دی، آدام کیمی حیوانین سسی بوغازیندان چیخمادی.

یالنیر بیر قره پالتار گئیدی.»

من آنه مه گؤره قره پالتار گئیمیه جه یم.

آه!...

«آه، منی آپار کؤله لییه سات!»

من کؤله لییه ساتیلیمیا جاغام، من اؤزوم بیلرک اینه یی آیاقدان

سالان اینهلرین کؤله سی اولدوم.

آه!...

قىچلاريم كۆشويوب^۰. قىچلاريم ھاچالانمىش آغاچ بوداقلارىدى،
ماينا تاختىنىن قوللارينا اوزالدىلار. بولورم بو قىچلار منىمدى. منىم
اولسالار دا منىمسەمىرم قىچلاريمى. آنجاق قارىمىن ايچىندە، بطنىمدە
بىر شى لىرىن اويولدوغونو حىس ائدىرم. اوزاقدان، چوخ اوزاقدان بىر
سس گلىر.

«جوفتو ياپىشىب رَحْمين ديواره سىنە.»

آه!...

آتەنەم ايله جوفتونون يولداشلىغى بىر يوللوق قىرىلدى. اتەنە
جوجەم... جوجەمى يوموروتاسىنىن ايچىندە اويدورلار. نىسە بس
جوفتونو دە اويمورلار!؟

آه!...

قىز آه چىكىم ھەم، آه او دىقەھە حاضىر اولوردو.

آه، منى آپار كۆلەلىيە سات!

اوشاخلاريم، بىرى ساغىمدا بىرى سولومدا، باشلارنى دۇشومون
اوستونە قويوب، قولاق آسىرلار. ناغىل اورا چاتىب كى قىز كۆلە
گىتدىيى يىردە خانىمىن حۇكمويىلە گوناھكار تايانى دوغرام - دوغرام
ائلە بىرلر. سوسورام. آدمى دوغرام - دوغرام ائلەن بىر اولوم طرزىنى

^۰ - كۆشۈمك [خوى دىيمى]: ايىنە - ايىنە اولماق، گىزىلدەمك.

سانسور ائله مه لی یم اوشاخلاریمما. تایا گوناھکار ایدی. خانیمین اوغلونو حبس ائله میشدی. اوغلان راضی اولموردو تایا ایله باشینی بیر یاسدیغا قویسون. گۆره سن ناغیللارین هامیسیندا گوناھکار تایالاری دوغرام - دوغرام ائلرلر؟!

هر شئی او یاسدیقدان باشلانیر. باشلار بیر یاسدیغا قویولدوقدا نه باھالیق یادا دوشور، نه ده او چونجوسونه فیکیرله شیرسن. لئیکه یین آرتیق بالاسی اولان او او چونجویه...

ایکی باش بیر یاسدیق... ایکی قول ایکی قاناد... منیم یالیز ایکی قولوم وار ایکی قانادیم. باھالیق وئجیمه دئییل، او چونجوسونو هانسی قولوم اوسته آلیب اونا ناغیل دئییه بیلردیم؟!

اوشاخلاریم، بیر ی ساغیمدا بیر ی سولومدا، باشلارینی دؤشومون اوسته قویوب، قولاق آسیرلار. تایانین دوغرانمیش جانینی آتداییب، ناغیلین دالیسینی دئییرم. قیز دئدی: آه...

آه!... یئنه منی آپار کۆله لییه سات!

اوشاخلار یئنه گولدولر.

أژدها دئدی: «قیز! جیلدیندن چیخ ائشیهه سنی یئیم.»

قیز دئدی: «یاخچی، بس اوزون ندن جیلدیندن ائشیهه چیخمیرسان؟

اگر جیلدیندن چیخماق یاخچیدی مندن قابق سن اوزون جیلدیندن

چیخ ائشیهه، سورا من چیخارام...»

يئددى ياشلى اوغلوم گوله- گوله يورقانى اوستوندن قيراغا آتيب
دئدى: «من جيلديمنن چيخديم ائشيه.»
ايكى ياشلى اوغلوم آتيلدى قارنيمين اوستونه. قارنيم آغريدى.
اوزاقدان، چوخ اوزاقدان بير سس گلير: «جوفتو ده آيريلدى!»
قارنيم آغريمير. آغرييان كيمي دئيبيل. آغريليقدان بوشالميش
كيمي يم. اينك جيلديم چارتلايب. هاجالانميش قيچلاريمي قارنيمما
يىغماغيم گلير. گۆزلىم ايسلانير. ديليم آچيلير. «آه!... آته نه كۆرپم»،
دئيرم.
آه!...

قارقا دوزو

قایسی هوتئل قاپیسی کیمی طنطنه لی دئییلدی، ائو قاپیسینا اوخشاییردی. ایچری کئچدییمده من ده همسفرلریم کیمی اوستو اؤرتولو حیطین گؤزلییینه حئیران قالدیم. قولونو قانداک کیمی آرینین قولونا سالمیش مارالین اوف دئدییینه هامیمیز دؤنوب اونا ساری باخدیق. منه ائله گلدی کی مارالین آری اوودور، مارال ایسه اووچو. مارال اوف دئییه - دئییه دیواردان تاغا دوغرو آشیرما گول - چیچک لره ساری قاجدی. آری قوزو کیمی اونون آرخاسیجا سوروندو. مارال قفسده اوخویان بیر جوت عشق قوشونون قاباغیندا دایانیب، قوشلار کیمی جوججولدهدی. مارالین سسینه آیری قفسلرده کی قوشلار دا اونونلا سس - سسه وئردیلر.

منیم کیمی تک باشینا سفره چیخان پروین گوله - گوله دئدی:
«سمرقند دئمه، جنت دئنه! دوغوردان بورا جنتین کویپه سی دی. آلبته بو شرطنن کی توپال تئیمورون آد - سانی سمرقنددن سیلینه، آدی بئله

«أحوالىمى پوزور.»

مارالين ارنى چىنلارنى يوخارى آتېب، دئدى: «بىر دۋە دئنه بىز دە حور- غىلمانىن كوپەسى بىك داۋا، بورا لاپ جنتىن اۋزودو.»

مارال دوداغىنى بوزوب ارنىن قولونو برک- برک سىخدى. مەتەبىن ارنى قاهقاھايلا دئدى: «آغا، بولوسن كى من مەمىلە اھلى ىم. حاضىرم حورى لرىمى دە، غىلمانلارىمى دا باغ- زاغانىن اوزوم شىرەسىلە مەمىلە ائلىيم. بونا دىرلر پاپاپاى آلىش- وئرىش.»

مەتەب ايسە ارنىن قولاغىنا نىسە پىچىلدادى. ائلە او آن ارنىن گولمە يى خىپ كسىلدى.

تەك باشىنا سفەر ائلە دىيىمە گۆرە قوروهون آىرى خانىملارنىن دھىنى قارىش دىرمايم دئە، سفىرىن بىرىنجى گونوندىن چالىشىرام ھىر شئە قىراقدان دوروب باخىم. جوفت لرىن مىزلىرى باشىندا اوتورمورام، دانىشىقلارنى قاتىلمىرام. لاکىن بو دۋنە اىكى ھمسفرىمىن ماتاح سۆزلىرىنە دۋزە بىلمە دىم. بو اىكى ھمسفر سمرقنددىن آلدىغىم ذۇوقو پوزماقدايدىلار. اىستىر- اىستەمز بىر آن اۋنجه مئىداندا گۆردو بوموز تئىمورون قاراقاباق صىفتى يادىما دوشدو. من دە بو اىكى ھمسفرىن شىتلنمە لرىنە، ادا- اطوار تۆكمە لرىنە تئىمور كىمى قاشلارىمى يىغدىم.

توپال تئىمور بونلارنى شىت سۆزلىرىنى ائشىتسە ىدى يقىن فرمان وئردى اىكىسىنىن دە آغزىنا قارقا دوزو تۆكسونلر. اوتاغىمىزا

گئتمه دن اوّل اوجا سسله دئدیم:

«گۆره سن سمرقندین بو کیچیک جتّینده حور- غیلماندان، باغ-

زاغانین اوزوم شیره سیندن علاوه قارقا دوزو دا تاپیلار؟»

منیم سؤزومه هامیسی هویوخ قالدی.

«قارقا دوزو؟»

«اوندی؟»

«هه... قارقا دوزی! تصفییه اولمامیش قره دوز دا!!!»

«اولمویا توپال تئیمورنان دوز- چۆره یی تازالاماق قصدین وار؟!»

جنت ایله باغ- زاغان اوزوم لرینین شیره سینین خیالی ائله

عاغیلارینی آپارمیشدی کی قارقا دوزونون نه اولدوغونو بئله مندن

سوروشمادیلار. اؤزلری اؤلچوب، اؤزلری ده بیچدیلر.

داماقدان دوشموش آداملار کیمی اورتاق اوتاغیمیزین آچارینی

پروینین آلیندن آلیب، پیلله لردن یوخاری قالخدیم. ذاتا

سوروشسایدیلار دا، قصدیم یوخ ایدی اونلارا دئیم کی قارقا دوزو

تبریز عطارلارینین لاپ بئله گوجلو موسهیلی دی.

پیلله لری یوخاری قالخاراق اؤز- اؤزومه دئدیم: «سبز جتّین حور-

غیلمانلاری اولساز، یقین من ده جنت یائسه سی یم...»

اوتاغیمزا گئدرکن فیکرلشیردیم کی گۆره سن دوغوردان دا جتّنده

یائسه تاپیلارمی؟ آچاری قیفیل یئرینه سالیب آچاندا دئدیم بس بو

قاپى دا جتتين ياتاق اوتاغينين كوپپه سينه آچيلاجاق. آما آغ ملفه لر ين اوزرينده بئز رنگلى سربازى پتولار ايله آنكارد اولونموش بير جوت ياتاق گوردويومده باشا دوشدوم كى جنت ياليز ائشيكده اولار، ايچريده يوخ. ديه سن بو اوتاغين قاپيسى جتتين مريضخاناسينين كوپپه سينه آچيلمىشدى.

پنجره دن تيمورو گورونجه بئل چانتاملا كامئرامى ياتاغمين قيراغينداكى ميزين اوستونه قويوب، پنجره نين اؤنونه دا يانديم. تيمور تاشكندن بؤيوك مئيدانيندا شاهه قالخيمش بير ات اوستونده ايلشمىشدى. ايستيقاللان سونرا، جماعت لنينين هيكلينى مئيدانلان قالديريپ، تيمورو اونون يئرینه قويموشدولار. اينديسه تيمور باشيندا تاج، آللرينى مرصع بير چلبين اوستونه قويوب، اؤزونه گوه ن بير امير تك سمرقندين اورتاسينداكى مئيداندا تخت اوسته ايله شيب، قاراقاباق صيفتيله منه باخيردى. هئچ ائله بيل يئددى يوز ايل اونون اولوموندى كئچميردى. اونو گورندن برى دئيرم بس بو كيشينين كؤلگه سى منيم كؤلگه مى بوراخمير. بلكه ده گؤزله مه دييم بير آن قيلنجينى قالديريپ، كؤلگه مى پارچالا ياجاق، بلكه ده دوشوندويومون ترسيه منى بير يازيچى كيمي دربارينا دعوت انده جك!

پروين آياغينى ايچرى قويماق همين اوتاغين ساده لييندن هويوخدو. اومودو كسيلمىش آداملار كيمي دئدى:

«نه او جور، نه ده بو جور! حیط جنت، بورا دا ائله بیل هانسی

بختور بیر کاسیبین اوتاغی دیر!»

«بختوریک کی آیاغیمیز سمرقنده چاتیب داا»، دئدیم.

پروین ده اشیالارینی اؤز یاتاغینین اوستونه بوراخیب، پنجره یه یاخینلاشدی. تیمورو بارماغی ایله گؤستریب، دئدی: «بو خونریز

توپالی گۆرنده سمرقند عیشیم زایل اولور. گۆره سن بو توپالین تندیسینی میندانین اورتاسیندا اَکمه سه یدیلر اولمازدی؟!»

قصدیم یوخ ایدی پروینله بحثه - بحث ائله ییم. اونسوز دا پروین تیمور ایله قانلی پیچاق ایدی. اونون شخصیتین تکجه بیر یونونو تانییردی. نه بیلیم!... بلکه ده تیمور اونون یئددینجی آرخاسینین آرخاسینی اۆلدورموشدو کی منیم خبریم یوخ ایدی.

تیمورو مینداندا تخت اوسته بوراخیب، داش کیمی دوشدوم یا تاغیمین اوستونه. یئنه پروین بوغازینین پیچی بوشالیب، دلی آچیلیمیشدی. بیرباشا تیمورون کسیدی باشلاردان، باشلاردان تیکدی میناره لردن، تۆکدویو قانلاردان دئیردی. ائله نم - نیشان ایله ساواشلاردان، اولولرین سایسیندان دانیشیردی کی، بیر آن نظریمه گلدی پروین ساواشلاردا تۆکولن قانلاری هانسیسا اۆلچویله اۆلچموشدو.

پروین اینه یه دوشموش قرامفونا دؤنموشدو. تیمورون

نه كى وارينى بير - بيرينه قاتميشدى. پنجره دن بويلانيب تيمورون تنديسينه باخيب، دئديم: «كاش كى آدامين قولاغينين دا قاپيسى اولاردى.»

نظريمه گلدى تنديس منيم سؤزومه گولومسه ييب، يئرندن قالخدى. پروينين سسى گئت - گنده اوزاقلاشirdى. تيمور مئيداندا اوتوردوغو تختين اوزريندن قوپوب، ياتاغيما سارى گلنده پروينين دىلى قيفيللانيب، سسى كسيلميشدى. بلكه ده تيمور اونون بوغازينى باسيب، سسينى كسميشدى. پرويندن نيگران قاليب، ايسته ديم يئريمىدن قالخيب، اونون احوالينى، دىرى يوخسا اولو اولدوغونو يوخلايم، آما تيمورون آياغى ديققتمى چكدى. چليك سيز ديم - ديك، مؤحتشم بير امير كيمى آدديملايردى. هئچ ده توپال دئيلدى. گوزوم اونون آياغيندايكن دئديم: «تاريخده سيزه...»

سؤزومو آغزيمدا قويدو:

«توپال تيمور دئيرلر، هه...؟!»

«هه» دئيه بيلمه ديم. يالاندان فايدا يوخ، قورخدوم «هه» سؤزو باشيمى باده وئرسين. مات - مات اوزونه باخدیم. يئنه اوزومه گولومسه دى. بير آن يادىما دوشدو كى، دونيانين بير چوخ اولكه لرينى فتح ائدن، شاهلار باشيندان تاج آليب، رعيت باشيندان ميناره تيكن، دونيانين آدليم صنعتكارلاريني بارگاهينا چاغيريتديران تيمورون

حضوروندا یاتاقدا اوزاناقلی قالمیشام. ایسته دیم یثریمدن قالمام،
تئیمور ایلله چینیمی باسدی. اَلی داش کیمی آغیر و سویوق ایدی.
اؤز- اؤزومه دئدیم: «گۆره سن هئیکلینین اَلی دی یوخسا اؤز اَلی؟»

ندنسه گۆیلوم ایسته دی اؤز ایستی اَلینی چینیمه قویوب، سونرا
چینیمدن گۆتوروب ساچیمی تومارلا سین. دئییه سن ذهنیمدن کئچهنی
او خودو. آنجاق سویوق ایلله ساچیمی تومارلامادی. شئنلی آلتدان بیر
آلبوم چیخاریب یاتاغمین قیراغیندا ایلشدی. دوداقلاریندا تبسوم،
آلبومو واراقلا ییب، شکیللری منه گۆستررکن دانیشماغا باشلادی:
«دیقتله بو مینیاتورلارا، بو کاشی کارلیقلارا بیر گۆز دولاندير.

تئیموری لر دؤورونون صنعتی بو آلبومدا توپلانیب.»

اَلینی بیر شکیلین اوستونه قویدو. شکل دالان کیمی بیر یئری
گۆستریردی. دالانین هر ایکی تاینیدا فیروزه رنگینده کاشیکارلیق
اولونموش بینالار گۆرونوردو.

«باخ، بوراسی اورتا آسیانین میرواریسی، شاه- زنده دی.»

دئدیم: «یانی سیز...؟»

دئدی: «من امیر تئیمورام، شاه دئیيلم. شاه- زنده نین آدی قثم ابن
عباس دی. شاه زنده باشی کسیلندن سونرا، کسيلمیش باشینی
قولتوغونا ویریب، بیر قویو ایچینده غیب اولموش.»

دئدیم: «آنجاق عوام آداملاری سربیه بیلرسیز، منی یوخ.

سؤیله دیییز بو ناغیل شوش شهریندن گتیردییز دانیال پئیقمبرین
سومویونون اوزانماسی ناغیلینا بنزه دی.»

ألینی آلبومدان چکیب، آنگیمی اووجونون ایچینه آلیب، گؤزونو
گؤزومه تیکدی. بیر آن گؤیلوم ایسته دی او گوجلوقوللاری ایله منی
باغیرینا باسسین. گؤیلومدن کئچدی باشلاردان میناره تیکن،
اوسته لیک، معمارلیق و مینیاتور صنعتینی قورویان بو ضدیتلی اینسان
منی باغیرینا باسدیغیندا نئجه بیر حیسیم اولار بیلر؟! آما اونون غضبلی
باخیشی جانیم قورخو حیسسی هوپدوردو. هاندایدی باشیمی باده
وئرم. ایلر اوزونو سمرقندی گؤرمک آرزوسوندا دیدیم. ایندی کی
آیاغیم سمرقنده چاتمیشدی، دؤرد اولدوزلو بیر هوتلنده تئیمورون
غضبینه معروض قالماق عاغیلسیزلیق و آبتاللیقدان باشقا هئچ نه اول
بیلمزدی.

«هاردان گلیسن؟ ایش - پشهن ندی؟ نه اوچون بو قدر آغزیندان

یئکه دانیشیرسان؟»

آغزیمین سویو قوروموشدو. دلیم توتار - توتماز دئدیم: «تبریزدن

گلمیشم. یازیچی یام.»

آنگیمی بوراخیب، غضبلی باخیشی ده بییشیلدی. گولومسه یرکن

دئدی: «دئه داااا، اونا گؤره بئله دیل اوتو یئیسین!...»

اوره ییم یئرینه گلدی. دئیهن باشیمین یئرینده اولدوغونا آمین اول

بیلردیم هله!

«منیم بارگاهیمدا سنین تک دیلی اوزون بیر یازیچی نین یئری بوشدو. من سئوگیلی لریمی بی بی خانیم تاپشیرارام. او هر ایشین یول- یؤندمینی سنه اؤیره در»، دئدی.

بو سؤزو ائشیتجک اوره ییم قیریلدی. تئیموردان محبت اومدوغوما دئیلدی، اونون بارگاهیندا باشقا قادینلار کیمی محبوس اولدوغومو تصوور ائتدیییمده جانیمی هؤوشنه باسدی. یاخچی بیلردیم امیر تئیمورا یوخ دئیینه نین باشی سؤز سوز کی باده گئتمه لیدی.

«منیم بوتون وارلیغیم، هر ایکی اوغلوم تبریزده دیلر. تبریزه دؤنمه لی یم. اوسته لیک، من یائسه یم»، دئدیم.

بیر آز توموخوب، منیم هؤوشنه لی صیر- صیفتمی گؤروب، دئدی: «آلمانین کالی مور اولار، یئتیشمیشی دیش آلتدا شاققیلدار، فصیلی کئچمیشینی ده دادماسان یاخچیدی. قورخما! تبریزه دؤنه بیلرسن. آنجاق همیشه بئله دیلی اوزون قال!...»

جیبیندن بیر بالاجا کیسه چیخاردیب، یاتاغیمین اوستونه قویدو. نظریمه گلدی قدیم شاهلارین رسمینی یئرینه گتیریب، قیزیل کیسه سی دیر منه تۆحفه وئریر. سوروشدوم: «بو کیسه ده نه وار؟»

«قارقا دوزو. نه واخت گؤردون هم سفرلریندن هانسیسی سارساقلاییر، بوندان بیر چیمدیک تپ اونون آغزینا، قوی

سارسا قلاماق عوضينه آياق يولونا يول دؤيسون»، دئدى.
آغزىمى آچديم سوروشام: «جئتين يائسه لرينه ده كار كسر يوخسا
تكجه آدمى آياق يولونا...»

سؤزوم آغزىمدا قالدى. توپال تئيمور قوش كيمى ياتاغىمين
كنار يندان اوچوب، يوخ اولموشدو. گؤزومو آچاندا پروين قولومدان
ياپيشيب، منى ده برديردى.

«نه خبريندى؟ بئله ده ده رين يوخو اولارا!؟»

قالخيب اوتوردوم. پتونو آلت - اوست ائله ديم. پروين دئدى: «قىز،
باشيوا هاوا گليب؟ بس پتونو نيه آلت - اوست ائليسن؟»

«قارقا دوزو كيسه سيني آختاريرام»، دئديم. پروين مات - مات
اوزومه باخدى. من ايسه يوخوم كال قالب دئيه، يئنه ده ياتماغيم
گلدى. گؤيلوم ايسته ييردى يئنه تئيمورلا دانيشيم. تئيمور ايسه مئيدانين
اورتاسيندا تخت اوسته آيله شيب، قاراقاباق باخيشيلا پنجره دن منه
باخيردى...

نیقالای

پایزا ایکی گون قالیر. نوبار قاپسینین دروازاسینین طاغی آلتیندان کئچیرم. خوشوما گلیر تربیت آغزی دئمک عوضینه نوبار قاپیسی دئییم. ندنسه بو دروازانی یئیندن تیکندن بری بورا یئتیشنده نه ساغدان کئچهرم نه ده سولدان. همیشه طاغین آلتیندان کئچهرم. اؤزوم ده سببینی بیلیرم. آنجاق طاغین آلتیندان کئچنده، آیاغیمی کئچمیشین ایزینه قویماق کیمی بیر حیس ایچیمده یارانیر. مرمت اولونموش دروازا قوندارما بیر بینا کیمی اولسا دا، فیروزه رنگلی کاشیلاری گۆزومو نوازش ائدیر.

یئنه اؤزلویومده دئییرم ساعات بیناسینا یئتیشنده باخیم گؤروم ساعات دوز ایشله بیر یوخسا یوخ. بیلیرم تبریزین تورپاغیندانیر یوخسا ساعتین عیب- ایرادی وار کی همیشه دالی- قاباق ایشله بیر. بو مسئله بیر سؤزو یادیماسالیر. ظارافات اولسا دا آنجاق ائشیمه لیدیر. دئییلنلره گؤره بیر نفر او هوندور ساعاتدان سوروشور بس سن نییه هئج زامان دوز ایشله میرسن؟... ساعات جاواب وئیر:

باخ گۆر منیم آلتیماکیلار دوز ایشله بیرلر، من ده دوز ایشله ییم؟!
 آنجاق همیشه بورالارا گلنده ساعتین یاتیب یاتما دیغینا، دالی - قاباق
 ایشله دیینه فیکیر وئرم. بونونلا بئله چوخ واختلار باشیم خیوانین
 قالماقالینا قاریشیب، یادیمدان چیخار. ایندی یوخ، ایلردیر بئله ییم.
 منیم ساعاتا باخماق هوسیم هر زامان باطیل بیر دؤور کیمی تکرار
 اولور. ساعاتا باخماق هوسی ایله پیادا یولونون قالماقالیندا مئیدانا
 ساری گئدیرکن بیر آن کیشی نین سسی منی گئری قایتاریر.

«نیقالایدی، نیقالای...»

گئری قایتماق قصدیم یوخ ایدی، آما قایتدیم. مئهنه - مئهنه،
 ساعاتا باخماق فیکریله گؤزوم آچیق، اطرافا باخا - باخا
 آدیملایردیم. باخیردیم، آما گؤرموردوم. گؤز لیمی زورا باسیب،
 باخدیغیم هر نه یی گؤرمک وئجیمه دئییلدی. آددیم باشی دایانیب
 چین دن گلمیش باشماقلارا، تورکیه دن گلمیش بیر سویا بند اولان
 چرقدلره، تی شرت لره باخماق قصدیم یوخ ایدی. دیکتاتورلارین
 عاغلینی گوج ایله پول - پارا باسان کیمی تبریزی ده، تبریزی لری ده
 پالتار باسیب. باخیب گؤرمک منیم وئجیمه اولما دیغی کیمی تبریزین
 ده وئجینه دئییل دونیا صنعت اوسته فیرلانیر.

کیشی نین سسی بیر آن ساعتین یاتیب یاتما دیغینی ذهنیمدن
 سیلیب، کئچمیشمه کی بیر ساعتین زنگی چالیندی.

«نیقالایدی، نیقالای... گل آپار... نیقالایدی... نیقالای»

چرقد بوساطینین بؤیرونده بئش ساماوار یئرہ دوزولموشدو. ساماوار بوساطینین قاباغیندا قورویوب قالدیم. یوخ کیریخمیرام. لاپ ائله بورایدی، دومبه لن دوز بورایدی. او زامان دا چال باش بیر کیشی بئش ساماوار یئرہ دوزموشدو. آتام بیر آئینده ائویمیزین ساماواری، او بیر ی الی ایله منیم آلیمدن یاپیشیب، من ده اؤزومدن اوچ یاش کیچیک باجیمین آلیندن یاپیشمیشدیم. آتام کیشی له چنه ویراندا بیز ایکیمیز ده داواخانا قاباغیندا دایانمیش ساپ ساری هئیوالارلا دولو آل آراباسینا باخیردیق. هه، اؤزودور. دومبه لن دوز بورایدی.

آتام دئدی: «سکگیز مؤهوردی، اینانمیشان سای!»

باجیم دئدی: «آبجی، هئیوالارا باخ!»

آبجی سؤزو قولاغیمدا سسله نیر. اطرافیم باخیرام. نه هئیوا ساتان وار نه ده آتامین آلیندن یاپیشمیشام. ئنچه ایل اولاردی بو سسی ائشیتمه میشدیم!؟

تانیمادیغیم آدمالار کناریمدان کئچیرلر. منه نه اولدو بیر آن؟ بو سس هاردان گلیب قولاغیما چاتدی؟ زامان گئری قایتدی یوخسا من اؤزومو زامان ایچینده ایتیرمیشم!؟

کیشی بؤیرونده کی چرقد ساتانا دئدی: «مجید، چرقدلری بئله کاشی کیمی دوزمه دوزمه! ییغجام قوی کی بلدیہ تاپیلیب گلنده،

دؤرد بوجايندان ياپيشيب، آت چينوه، قاچ!»

«سن ساماوارلاريوين فيكرينده قال كي قاجيداندا ازيلمه سينلر...»

كيشي، اوستونه داش پارچاسي قويولموش بوش تليسي

گؤستريب، دئدي: «قوخما، من هميشه حاضير ياراغام.»

سونرا ساماوار بوساطينين قابايندا دونوخموش منه ساري دؤنوب،

دئدي: «باجي آپار، پئشمان اولمازسان، نيقالايدي، نيقالاي! چاينيني

ايشسن اوندا بولرسن كي اينديه جن ايشديين چايلارين هاميسي ماي

ايدى.»

آتام ساماوارين قاپاغيني گؤتوروب، چال باش كيشي يه ساري

توتوب، دئدي: «اصل نيقالايدي، اوزو ده سگگيز مؤهوردى. باخ، بو

ايكي مؤهور، دسته لرئين بؤيرونه ده بير باخ، او دا ايكي...»

چال باش كيشي هوروت - هوروت آتاما باخيردى. آتام دئدي:

«اولمويا سايماق باشارميسان؟! كيشي يالانيم يوخدى كي، سگگيز

مؤهوردى، يئددى مؤهور اولسا ديهرم دااا، اينديه جان حرام تيكه

منيم بوغازيمدان گئشمييب...»

چال باش كيشي ساماواري آتامين ائيندن آليب، آلت - اوستونه،

دسته لرئين اويان بويانينا باخدى. ايچيني ايله دى. ساماوارين ايچي

هله ده ياش ايدى. سحر يئمه يي يئينده آنام شيرين چايلاريميزين

سويونو ائله بو ساماواردان سوزموشدو بيزيم آرمودو ايستيكانلاريميزا.

ساری نابات، داغ سویون آلتیندا چیرتاچیرت آریینده، هئچ عاغلیمدا گلمزدی نئجه ساعات سونرا آتام ساماوارلی گتیریب بو کیشییه ساتاجاق. سحر یئمه یینی ییندن سونرا آتام کره نئیی ساماوارین باشیندان گۆتوروب، قئینر سویونو چالاسره بوشالداندا، آتام سس سیز- سس سیز پنجره قاباغیندان آسلانمیش حصیرین دالیسیندا دایانیب، گۆزلرینی سیلیردی. من ایسه چالاسردن قالخان قئینر سویون بوغونا باخیردیم.

آتام دئدی: «آججا دا گل اوستونه. عاغلیم آزمایب کی نیقالای ساماوارینی سویو قیمتینه ساتیم، ساماواردان دا واجیب شئی لر وار، اولارا گۆره ساتیرام...»

باجیم هاوانی دریندن جییرلرینه چکیب دئدی: «ایله!... بی ایله!... هئیا ایسی دی با!.. ایله!»

هئوالار آغزیمی سولاندیردی. اودقونوب دئدیم:

«ساریلخارینا باخما، ایش لری قوددودو، قوددو سریه کیمی»
باجیم گولدو، من ایسه اوغرونجا هئیا ایسینی هاوادان قاپیب، بورنوما چکدیم.

آتام ساماواریمیزی یترده کی ساماوارلارین یانینا قویوب، دئدی:
«ایندی دس تامام اولدی.»

«بیر ساعات جهمز، دستن دوشر»، چال باش کیشی دئدی.

بیزیم ساماواریمیزین ایچی یاش اولماسایدی کیشی نین ساماوارلاریلا دهیشیک دوشردی.

آتام دئدی: «ایکی گون سورا مدرسه لر آچیر. قیزلارین آیین باشلاری، دفتر کیتابلاری، نیقالایدان واجیددی.»

چال باش کیشی جیبیندن بیر دسته اُسکیناس چیخاردیب، سایا-سایا آتاملا دانشیردی: «اولسون، آلاه کریمدی، گئنه تازاسین آلارسان. قوی سنه بیر سؤز دییم عینین آچیلسین. جوانلیغیمیزدا قرده شیم نمن من بیر نیقالای ساماوارى آلمیشدیخ. هله او زامان کی هر ائوده چای قویمازدیلار بیز آتامیزدان گیزلین هر دن بیر چای دمله ییب، ایچردیخ. بیر گون آتام بیزیم گیزلین ایشیمیزین اوستونه چیخیب، دئدی اوغول بالالار، ایندی کی منیم سؤزومدن چیخیب، ساماوار آلیسیز، سیزه دییه جهیم سؤزو یادیزدان چیخارتماين. بو ساماوارلاری نیقالای گؤزل- گؤیچک قیزلار اوچون دوزلتدیرمیشدی کی قیزلارین گول یارپاق دوداخلاری نعلبکی یه یاپیشاندا آدم باخیب خوشونا گلکسین. آما سنن قرده شین نعلبکینی آغزیزا داییب ایچینده ائله بیل لؤح قورباغا گؤله دوشور.»

آتاملا چال باش کیشی او جا سسله گولوشدولر.

ساماوار بوساطینا دالیب، قالمیشام. بیلیمیرم اونودولموش، ذهنیمده باسدیریلیمیش سؤزلر بو گون هاردان گلیب یادداشیمی ائشه له ییر. ائوه

یئیشجک گرک سۆزلویه بیر باش چکیب گۆروم لۆح قورباغا یانی
نمنه؟...

کیشی دئدی: «باجی، آپارسان بیر شی ده چیخارام.»
ساماوارلارین بیرینی گۆتورب، اویان- بویانینا باخیب، دئدیم:
«ننجه مۆهوردی؟»

ساماوار ساتان کیشی دئدی: «یانی نمنه؟»
«قیزیم، بولار بولمز لر مۆهور یانی نمنه. بو ساماوارلارین هامیسی
تقلوبودی.»

بیر آن نظریمه گلدی آتامین سسی گلیر. سسه ساری دؤندوم. آمما
دانشان آدام، آئینده چلیک، بئلی بوکولموش بیر کیشی ایدی.
آتامین آلی بوشالمیشدی. بیر آلی ایله منیم، او بیر آلی ایله
باجیمین آئیندن توتوب، نوبار قاپیسیندان تربیت خیوانینا گیردیک. هله
ده هئیوالارین اییسی بورنومدایدی. دؤنوب آل آراباسینا باخاندا،
گۆردوم باجیم دا منه تای دؤنوب هئیوالارا باخیر. آتام دئدی: «ایندی
گئداخ سیزه پالتارینان دفتر- کیتاب آلم.»

ساماوار ساتان کیشی دئدی: «حاج عمی، سن دیین نیقلای ایکی
یوز ایل بوندان قاباغیدی، بولار تازا نیقلایدی، او نیقالاین نوه-
نتیجه سیدی، آنجاق ائله ایندی او زامانین نیقلای ثوایینی وئر.»
ساماواری یئرینه قایتاریب، ساعات بیناسینا ساری یولا دوشدوم.

کره نئی خانا آغزینا یئتیشنده یادیما دوشدو کی یئنه ده ساعاتین ایری
دوزونه، یاتیب یاتماماسینا باخماغی اونودموشام. گوناہ منده دئییل.
اینسانین ذهنی سو کیمیدیر، دائما آخینماقدادیر. منیم ده ذهنیم
چوخلارینا تای دائما ساعاتلارین عقربه لرینین آخیشینا خیانت
اتتمکده دیر.

یای/۱۳۹۶

دوشر - دوشمز

«پوتوشقادان آت ايچريه، گئت»، دئديم. آيفونون دويمه سيني باسدقدان سونرا، چكيليپ پرده نين بۇيروندن حيطه باخديم. آما آغاجينين چيچك لرينى آغاجين آلتينا تۇكولموش گۇردوم. چيچك لرين آمالاريني گۇره بيلمه يه جه ييم يادىما دوشنده كۇورلديم. بونونلا بئله هيجانلى دا دئيليم. اووسونچو پنجره يه سارى گلنده سويوق قانلى بير ملكه كيمي گنديب ياتاغيما اوزانا جاغام.

حيط قايسى آچيلماق همين قاپينين ايكي تايى آراسيندان اۇنجه اووسونچونون^۶ داز باشى ايچرى اوزانيب، ايلان ساياغى حيطه بير گۇز دولانديردى. تئلفون واسيطه سيله آل- وئر ائله دييمه گۇره بوراجان اونو ياخيندان گۇرمه ميشم. آنجاق قاپيدان ايچرى اوزانان باش ندنسه منه چوخ تائيش گلدى. دئميشدى: «تك ساتمارام. تكين

دوشر - دوشمزي وار، او دا منه دوشمزم. آما جوتونه ده مشترى
اولسان ساتارام.»

اونون ايلانا بنزه داز باشى اوره ييمه ايضطراب سالدى. قالديم كى بو
ايضطراب هاردان تاپيليب گلدى؟ مگر بوراجان يوزه يوز قطعيله آل -
وئر ائله ين آدم من دئيليم؟! دريندن بير نفس آلديم. ايضطراب
قطعيتين دوشمانى دير. قطعيله چات سالا بيله جك قدر گوجلودور.
ايضطرابيما مئيدان وئره سى دئيليم.

باش گئرى چكىلدى. اونون پئشمان اولوب گئتدينى سانديم. بيردن -
بيره يئنه حياتين دريسينده سيخيلماغا باشلاديم. بو داز باش كيشى اكر
گلدیی يولدان گئرى قايتسا ياريمچيليق بير تراژدى آبدالج سونا
چاتاجاق. او زامان كيم تزه دن يئنى بير يول - يوندم داليسيجا
اولاجاق!؟

باش گئرى چكىلسه ده، آنجاق قاپى باغلانمادى، يئنه ده آيفون سسى
قالخدى.

«خايم، مطمئن سيز؟ پئشمان اولماييب سيز كى؟ پئشمان اولساز ضرر -
زيانىنى چيخيب، پولوزو قئتيره رم.»

دئيه سن بير آن اؤنجه ذهنى سيخيلان آدم هئچ من دئيلديم. اونون
سؤزونه تراژيك حيس لریم پرده كيمى ذهنيمدن قيراعا چكىلدى. آز
قالدى دئيم اولماسا يوزه اوتوز دا ماليات چك اوستونه دا. هانسى

ضرر زیان؟! طبیعتین بیر پارچاسینی اوولاییب منه ساتیرسان، هانسی اوزونن ضرر- زیاندان سؤز آچیرسان؟ آما ایندی ائله بیر دورمودا دئیلدیم کی بیر جوت ایلان اوسته چنه ویریم. چوخ چتین لیکله آلدہ ائتدیییم ایلانلار درمان کیمی یدی منه. زهرلری سیخیجی یاشاییشیمین پادزهری ایدی.

اؤزومو کلئوپاترا کیمی بیر ملکه ایله توتوشدورماغین دوغرو اولمادیغینی بیلیرم. آما مگر یالنیز ملکه لیرین حقیقی وار اؤز ایسته دیکلری کیمی یاشاییشلارینا خاتمه وئرسینلر؟! مگر کلئوپاترادان سونرا هئچ بیر قادین ایلان زهری ایله اؤز حیاتینا سون قویماییب؟ مگر منیم کیمی لری کلئوپاترایا تای اؤزلرینی بیر ایلانین زهرلی دیشینین دمینه وئره بیلمزلر؟! مگر منیم کیمی لری یاشاییش و اولوم طرزلرینی سئچه بیلمزلر؟ مگر منیم کیمی لری مئیت لربنین تکلیفینی معین ائده بیلمزلر؟!

مئیتیمین تکلیفینی معین ائده بیلمه سم ده، اولوم طرزیمی کی اؤزوم سئچه بیلرم! هله ده بو مسئلهنی اؤزومه آچیقلا یا بیلیرم. آخی نه اوچون گرک اذن وئرمه یه لر آدام اؤز مئیتینین تکلیفینی اؤزو معلوم ائتسین. اگر وارلیغیمین مالیکی منم، اگر اؤز بدنیمین سلطانی منم، اگر اولن منم، اوندا گرک مئیتیمین تکلیفینی ده من اؤزوم تعیین ائدم...

کلئوپاترا کیمی خزینهم اولماسا دا، وار- یوخومو دیققتله حسابلا ییب،

اونو نىچە يىترە بۇلدوم. ذرە- ذرە يىغدىغىم پولون يوزە ۋالىسى سىنى
اوسونچونون حسابىنا ياتىردىپ، يوزە اوتوزونو دا كفن- دفن اوچون
ساخلاديم.

ھىچ بىلمىردىم ايلان بىر بو قدر باھالى بىر وارلىقدىر.

كفن- دفن مسئلهسى منى لاپ دىل- داماقدان سالىر. كفن- دفن
پولونون يوزە ايرىمىسى نون دونيانىن ان باھالى آغاجىنى آلىب بىر قالاق
قالايىب، مئىتى ياندىرماغا نە گلىب! ھلە قىير مالكىتى و قىيرلىرىن
جورەبە جورە قىمتلىرىن دانىشمىرام. اۋلولرى ياندىرماق اذنى
وئرىلسە، دونىادا كۆلتورل بىر دئورىم اوز وئرىر. اۋلولر بارەسىندە
اينانچلارىمىز ايلە عنعنەوى دەبلىرىمىز بوتون دەيىشىلر. اوندا
جماعت نىچە مىليونلوق قىيرلىرى بىر- بىرلىنە پىش چكىمك يىرىنە
ياندىرماغىن فرقىلى يول- يۇندىمىن دانىشار.

«منىم آتامى لايىقى اولان جئوز آغاجىنىن اودوندا ياندىردىلار.»

«منىم آتام صنعتكار ايدى. يوندوغو تارلارىن ھامىسى توت آغاجىندان

ايدى. صنعتىنىن حۇرمىنە اونو توت آغاجىنىن قالاغىندا ياندىردىلار.»

«آنام وصىت ائەلمىشىدى اونو سۇيود آغاجى قالاغىندا ياندىرسىنلار.»

«دئىرلر قوجالار ائويندە اۋلنلرى كرمە قالاغىندا ياندىرىلار.»

«بىچارا آدم سىز ايدى. اۋلندن سورا چار- چانقىل اودوندا ياندىردىلار.

كۆرەيدىن نە عزا- جزا چكىدى يازىق! چارچانقىل اودو جئوز

آغاجینین اودو دئیل کی بیر گؤز قیریمیندا سورسومویو کول
ائله سین!»

«خالخین اؤلوسوندن بیر تشت کول چیخاندا اونون اؤلوسوندن بئله بیر
کاسا کول ده چیخمادی.»

«منیم آتام دیریلیینده طبیعت سئور بیر آدام ایدی. آغاجلارین
کسیلمه سینه قارشى ایدی. وصیت ائله میشدی اونو قاز ایله
یاندیر سینلار.»

اؤلولر باره سینده کی ده ب لره سؤز- صؤحبت لر هله لیک قیراقددا
قالسین. یادیم دوشنده کی منیتمه قورد- قوش داراشاجاق، حالیم
پوزولوردو. داها آرتیق یاشامین دریسینه سیخیلیردیم. پولومون یوزه
اونوینان قبیر داشی سفارش وئردیم. حیفیم گلدی داشین تیکه-
پارچالاری بئمصرف قالسین. داش یونانا دئدیم تیکه- پارچالاردان منه
بیر بالاجا باش داشی یونسون. دئدی: «آی خانیم نه قویوب نه
آختاریسان، گئتدی او گونلر. او قدیم زامانلار ایدی کی اؤلونون
روحو باش داشیندا اؤزونه مسکن سالاردی. ایندی اولجه آدامین روحو
اؤلور، اوندان سورا جیسمی گؤمولور.»

داش یونانین سؤزو منی فیکره سالدی. قالدیم روحومون اولوب-
اولمه دییینن قایغیسینا. چوخ فیکیرلشندن سونرا روحومون اولمه دییینی
آنلادیم. اگر روحوم جیسمیمدن قاباق اولسه یدسه بیر ملکه سایاغی

اۋلوم زامانىمى، اۋلوم طرزىمى اۋزوم معين انده بىلمزدىم. چوخلارى كىمى اۋلوم قاپىمى چالانا كىمى، اۋلوساياق ياشاردىم. منە ائله گلدى داش يونانين وئر االى داش كىمى بر كدى. باش داشى يونماسين دئيه ماھانا گتيرىب، سفسطه بازليق اندير. من دە ملكه ساياغى بزرگوارليق اندىب اوستونو وىرمادىم. البته ياشاماق قصدىم يوخ ايدى، يوخسا قىبرداشيمدان آرتيق قالان مرمر تىكه - پارچالارنى يىغىب اۋزوملە گتيرردىم.

پولون يوزە اونونو دا جام بورا وئردىم. آما جام بور نە سفسطه بازليق ائدى، نە دە منى باشدان ائله مە يە چالاشدى.

دئدىم: «آلتى تاىلى بىر آينا ايستىرم. اۋز بويومجا»

باشدان آشاغى منە باخىب دئدى: «بىر آز آلچاق - اوجا اولسا اولماز؟»
«يوخ! دوز بدنيمين قالىبى كىمى. ائله كى، قوطو كىمى ايچىندە يئرلشىم.»

دئدى: «ھارا قوياجاقسىز؟ سالونا؟ ياتاق اوتاغىنا؟»

دئدىم: «قبريمە.»

نە قاشىنى يىغدى، نە ترسە - ترسە تعجوبلە منە باخدى. آنجاق آلىندە كى الماس ندنسە بىردن يئرە دوشدو. آيىلب الماسى يئردن گۆتوروب، دئدى: «قبرە آينا قويماغىن نە حئكىمتى وار؟»

دئدىم: «بىزلردە ائرنى لىر كىمى اۋلونو قوطو ايچىندە قويلاماق

حرامدی، یا گوناهدی، یا... نه بیلیم، آنجاق اولاسی دئیل. آما بوراجان هئچ کیم ائشیمه ییب، یانی عالیملر دئمه ییبلر کی اولونو آینا ایچینه قویلاماق اولماز. اوسته لیک، ایلان، قورد- قوش، جیک- جاناوار زاد دا آینادان ایچری گیرنمزلر...»

جامبور اوزونه توز دا قوندورمادی. هئچ دوداغی دا قاجمادی بئله. مئتیری گؤتوروب آن- بویومو اولچمه یه باشلادی. آنجاق ایشینی گؤره- گؤره دئدی: «خانیم ایلانین قورخوسو یوخدی کی، اولندن سورا ایلان اولماسین بیر ده بیر اژدها اولسون، اولویه نه فرق ائلر!؟» دئدیم: «آدام دیریلیینده اولوسونون نه لر باشینا گلدیینه فیکیرلشنده اوندان فرق ائلر.»

دای اونا دئمه دیم: جامبور قارداش! دوزونو آختارسان، ایستیرم بیر اوخنان ایکی قوش اوخلاییم. بیرسی عؤمروم بویو آن چوخ قورخدوغوم وارلیق ایلان اولدوغونا گؤره چالیشیرام اولمزدن اول قورخوما غالب گلیم. ایکینجیسی ده میصر ملکه سی کیمی ائله همان وارلیغین زهری ایله یاشایشین بو داریسقال دریسندن چیخب، یوخا چیخیم. بیلیردیم اگر بو ایشین حئکمتیندن یا میصر ملکه سینین کیم اولدوغوندان اونا دانیشسایدیم، دؤنوب بیر کیتاب مندن سؤز سوروشاجاق ایدی.

آما اووسونچویا اطمینان وئردیم کی منه قتاله آلتی ساتدیغی اوچون

ہنچ بیر محکمہ یہ یول دؤیمہ یہ جک. چونکی نہ ورثہ م وار، نہ دە ادلی - سانلی نین بیرسی یم کی اؤلندن سونرا مدعی العموم اؤلدویومون ندینی آختاریب، اؤزونہ ایش آچسین. یالنیز اؤزوم بیلیردیم کی یاشاییشیم آنجاق بیر ملکہ یاشاییشی کیمی سونا چاتا جاق.

اوسونچو «قتالہ آلتی» سؤزونو ائشیتجک، ال - آیاغینی ایتیریب دئدی: «هئش... هئش... ساتمیرام. ایلان اوسونلاماغیما... ایلان اویناتماغیما باخما. ایندیہ جن ضرریم بیر قاریشقایا بئله توخونمویوب. بیر دە کی ایلان مگر پیچاقدی، قمہدی، چاپاچاخدی کی اونون آدینی «قتالہ آلتی» قویوسان؟ ایلان طبیعتین دوغما وارلیغیدی. بیر دە بونو بیل کی ایلان دوردوغو یئردہ بوش بوشونا بیرینی چالماز.»

آیفوندان یئنہ اوسونچونون سسی گلدی: «خانیم دییرم پئشماننامامیسز کی؟»

اونون سسی ایضطرابیمی آرتیردی. اورہ ییم تیپ - تیپ تیپیلدادی. اورہ ییمین بیر پارچاسی بوینومون زولاق دورموش شاه داماریندا آتماغا باشلادی. آما بیر ملکہ سایاغی اؤزومو الہ آلیب دئدیم:

«پئشمان اولوب - اولمادیغیمین سنہ دخلی یوخدی. ایندی دیقت نن قولاق آس گؤر نہ دییرم. دای بیر دە تکرار ائلہ میہ جم. پنجرہ نین آچیق پوتوشقاسیندان آت ایچری، سورا قاپینی ایشگیللہ، چیخ گئت!

سن ساغ، من سلامت.»

بو دفعه یالینز باشی دئیل آریق، اوزون گۆوده سی ده باشی ایله برابر قاپنین آچیق یئریندن حیطه گیردی. بیر آن هویوخدوم. تهزه یادیما دوشدو کی بو آدام هاردان منه تانیش گلیر. دئییه سن اووسونچو فوتبال داوری کولینانین انکیزی یدی حیط قاپسینین قاباغیندا دایانیب، ایلانا بنزهر باشینی اوتاغا ساری چئویرمیشدی.

کولینا!... کولینا هارا، بو اووسونچو هارا؟ اؤزومدن تعجبولندیم. اؤلوم عرفه سینده، تراژیک دویغولار ایچینده دای بو داز باش داور هاردان

تاپیلیب ذهنیمه گیردی. اینسانین بیلینج آلتیندا نه لر وارمیش ایلاهی؟! بیر گون اگر بیری مندن سوروشسایدی کولینانی تانییرسان؟ بلکه ساعاتلار فیکیرلشردیم گؤروم کولینا کیمدی. ایندیهسه ثانیه چکمه دی بو ایلان باش اووسونچونو گؤرونجه اونون آدی، صیفتی بیلینج آلتیمین هانسیسا قاتیندان باش قوزاییب، اؤزونو بیلینجیمین لاپ آیدین یئرینه چاتدیردی!... من کی باشقالاری کیمی فوتبال دوشگونو دئییلیم. یادیما گلیر بیرینجی دغه اونو تی ویده گؤرنده ایلانا بنزه تمیشدیم. نه اوچون گرک حیاتیمدان سوووشوب کئچن آداملارین آراسیندا بو ایلان باش کولینا منیم یادیما قالسین! بلکه اینسان اؤزو بیلمزدن گلجه ییندن آگاهدی! بلکه ده کولینانی بیرینجی دغه گؤردویوم آندان بری اؤلوم طریزیمین بینؤوره سی ذهنیمده تۆکولمه یه باشلامیشدی! هئج بئله ده

ایش اولار؟!

اوسونچو آستا- آستا پنجره یه ساری گلیر. من ایسه ایضطرابینی اوزونه گتیرمه یین بیر ملکه کیمی یاتاغیمدا اوزانیرام. یاتاغیما ساری گئندنه اوره ییمین تاپپاتاپیندان علاوه قیچلاریم دا نارین- نارین تیره مه یه باشلادی. اؤز- اؤزومه دئدیم: «یاشایشین بئش قارا پولا ده یمز بیر یاشاییش ایدی، هنج اولماسا چالیش کی اولومون بیر دوغرو ملکه کیمی اولسون.»

یالینز ایقتصادی مسئله لرده دئیل، من هر ایشین حسابینی گئدن بیر آدام. قاباقجادان هر نه یی حسابلامیشام. ایلانلاری گتیرن آدامین بویونون قیسسا اولدوغونون فیکرینی بئله ائله میشم. پنجره نین قاباغینا، دقیقاً پوتوشقانین آیاغ آلتینا بیر صندل قویموشام. بئله کی معلومدی بو اوزون بویلو اوسونچونون آلی راحتجا پوتوشقایا یئتشر. آما دئییه سن صندل اوسته چیخدی. ایندیجه آئینده کی توربانی ایچری آتار. سونرا... نییه بس توربانی پوتوشقاندان ایچری آتیر؟ اولمویا پشمان اولوب؟ اگر سؤزونه صاحب دورمایب، گلدییی قاپیدان گئری قایتسا اوندا نئینه رم؟ او زامان هنج کیمین بو ماجرادان خبری اولمادیگی کیمی یئنه یاشاییشا دؤنه بیلمرم؟ اوسونچو قایدیب گتسه آلتی تاییلی آینا ایله بیر مرمر قبیرداشی آلیمده قالاجاق. قوردوغوم پلانلار ایسه گئری قایتاریلان فیلم حلقه سی کیمی باشلانیش نؤقطه سینه گئری دؤنه جک...

اولمویا بو اووسونچو چخیب گتدی؟ نییه تومتونور؟ نئجه دی ائله
بوردان هایلایم بيله سین!

تیبیلتی سسینه دیسکیندیم. نییه گرک دیسکینیم؟ من کی
اووسونچونون هر آن توربانی پوتوشقادان ایچری آتدیغینی گۆزله بیرم!
اولمویا قورخورام!؟

توربا پوتوشقادان یئره دوشدویو آن قول- قیچیم آغیرلاشدی. گۆزومو
یومدوم. ایندیهه وجودوم بوز پارچاسینا دؤنوب. قلیمیم سسی
بئینیمدن گلیر. ائله برکدن چالیر دئیرم بس ایندی قلیمدن بئینیمه قان
داشلانا جاق. قولاق یاتیردیرام بلکه ایلانلارین سورونمه سسینی
اٹشیدیم. آما قلیمیم تاپیلتیسیندان علاوه آیری بیر سس اٹشیتیمیرم.
اولمایا اووسونچو ایلان یئرینه توربایا داش دولدورموش؟! هاندان-
هانا گۆزومو آچیرام. ائله بیل گۆزومون قاباغیندان بیر پرده قیراغا
چکیلیر. اوزانیدیغیم یئردن توربانین اوستونده یازیلیمیش یازینی
اوخویورام: «دم سیاه اعلاء»

دم سیاه اعلاء سؤزو ملکه سایاگی اؤلمک حیسیمه توخونور. هئچ کیم
ده بیلمهسه اوزوم بیلیرم کلئوپاترا کیمی بیر ملکه سزار و آتونی کیمی
سرکرده لرین آلی توخونموش دؤشونو دویو تورباسیندان چیخمیش
ایلانین ده مینه وئرمز. یالنیز اونون کیمی ملکه قادیردی دؤشونو سبد
دولو جنت مئوه سی آلتیندا یاتمیش کبرا ایلانی نین ده مینه وئریب،

تراژىك اۋلومونو رومانتيك و آئىن سل بىر اۋلومە چئورسىن. من نئجە؟ منىم ياشايشىمىن سزارى كىم ايدى؟ آنتونى سى كىم؟ مىصر ملكە سى ساياغىندا اۋلمە يىمىن نە امتيازى اولاي بىلەر؟ بىلمىر كئوپاترا ساياغى اۋلمك نە زامان بئىنمە گىردى، آنجاق من دە اونون كىمى آمىنم ايلان زهرى اينسانى اۋلوم عرفەسىندىن گىرى قايتارماز. اۋلوم عرفەسىندىن قايدىب يىنىدىن ياشاما دۇنمك، اۋلو ساياغى ياشاماق كىمى بىر شى دىر. يوخ! اۋلوم عرفەسىندىن قايتماياجاغام. تراژىك حالىما كۆورەلىرم.

اۋلوم طرزىمى سىچدىيىم گوندىن برى اۋزومدە عجىبە بىر انرژى حىس ائلەدىم. اۋزومو ايلان زهرىنىن دەمىنە وئرمك گونو- گوندىن مندە گوجلەنىب، يوشاق- يوشاق زهنىمدە بۇيودو. قىتئە چاتدىغىم گون مادى- معنوى وار- يوخومو حسابلاماغا باشلادىم. معنوى وارلىقدان كاسىب ايدىم. گۆزە گلىم بىر مادى وارلىغىم دا يوخ ايدى. بىلمىر من بو هئىچ حسابىندا اولان وارلىقلارنى نە يىنە بئىل باغلامىشىم؟ چوخلو حساب گىندىن سونرا اۋلومومە لازىم اولانلارى تدارك گۆرمەيە باشلادىم. هر گون يورولمادان داش يونانا، جامبورا باش وىرىب، ايشلرىن نئجە قاباغا گىتىنىنى كىتىر ائىدىرىم. دئەسن اۋنملى بىر مراسىم اوچون حاضىرلاندىرىم. ايندىسە هر ايش باشا چاتىب. دونموش آل- آياغىملا ياتاغىمدا اوزانىب، دم سىياھ اعلاء تورباسىنى

گودورم. درد بوردادیر کی آرزولاریم باشا چاتماییب. گۆیلوم ایسته ییر ایلانلار منی چالمامیش بیر دغه ده حیطه چیخیب، آلما چیچکلرینی ایله یه بیلردیم. آخی بویون هم اولوم گونومدور هم ده اولوم گونوم. بویون یاریم قرن یاشاییشیم باشا چاتاجاق. اؤزومه بیر آلما چیچه یینی بئله تۆحفه وئره بیلمه یه جه یم.

بیلیمیرم نئچه دقیقه سوووشوب من یاتاغیمدا، دم سیاه اعلاء تورباسی دا فرشین اوزرینده حرکتسیز قالمیشیق. گۆزوم توربادا، فیکره دالیمشام. منیم وار اولوب- اولمادیغیم دونیانین نه وئجینه دی؟ تراژیک اولومومون گولونج اولان یئری بوردادی کی من آیریلاری کیمی بیر عؤمور یئییب، ایچیب، یاتیب، نفس چکیب، فاضیلاب یولونا یول دؤیسم ده، اؤزومدن سونرا هئچ کیمین خبری اولمایاجاق بیر ملکه سایاغی حیاتیم سون وئردیم. دوغوردان نییه دؤزمه دیم باشقا آداملار کیمی اولوم اؤزو گلیب منی تاپسین؟

دم سیاه اعلاء تورباسی ترپشمکده اوره بیمدن بیر شئی قیریلیب قوپدو. دونموش بدنیمی سویوق تر باسدی. بیلیمیرم ایلانلار قورخورام یوخسا اولومدن! ایلانلارین باشی توربادان ائشیه چیخماقدا گۆزلریمی یومورام. ائو ساکتدیر. سورونمکلرین سسینی ائشیتیمیرم. قولاق یاتیردیرام سس لرینی ائشیدیم. بلکه سورونمورلر! گئریه دؤنمک یولوم یوخدور. گۆزومو آچمالیام. قورخوملا گۆز- گۆزه

گلمەلى يم. اۋلمەمىشدىن قورخومو بو ياتاغا تۆكوب، سونرا دونيانين آستاناسىندان چىخىب، بىر يوللوق گىتمەلى يم.

گۆزومو آچىرام. مجال تاپمىرام دم سياه اعلاء تورباسينا باخيم. يورقانيم اوستە چنبرە ويرمىش ايلانلارى گۆرونجه گۆزلىرىم دە بدنيمين هر يىرى تىك دونور دئيه سن. اورە يىمين دۇيوتوسونو بئله اثشىتمىرم. بلکہ دە اۋلموشم. بلکہ دە اۋلوم بئله اولارمىش. آما اۋلسە يديم بئله آيدىن آشكار گۆرە بىلمزدىم. بىر جوت ايلان اوز- اوزه دا يانيب. آهان...

بىرى حرکت ائلەدى. ائله ايندىدى كى اوستومه آتيلسين. گۆزومو يوممالى يام. آما گۆزوم يومولمور. ايلان اوستومه آتيلمادى. يورقانين اوستونده سوزولوب او بىرى ايلانين كناريندا اوزاندى. ايكىسىنين دە قويروقلارى ياتاقدان يىرە سالانيب. آغيرليقلاريني يورقان آلتداكى دونموش آياقلاريم اوستە حيس ائدىرم. بللى دير هله اۋلمەمىشم. يقين جوتلەشدىن سونرا بىرلىكده اوستومه آتيليب هرەسى بىر گۆزومو چالاجاق. ايكى ايلانين زهرى داها تىز اثر ائدىب اۋلوم عرفەسىندىن گىرى قايتما يولوم بىر يوللوق باغلانار. باخماغا تايم يوخدو.

گۆزلىرىمى يوممالى يام. گوجو بىللاھينان گۆز قاپاقلاريمى بىر- بىرىنە سىخىرام. گۆزلىرىم يومولور. اۋلمەمىشم. قلىبم هله دا يانمايب. ايندى گىزگاھلاريمدا دۇيوتوسونو حيس ائدىرم. اختياريملا سئچدىم اۋلومە تسليم اولورام. داها گۆزلىرىمى آچمىياجاغام. گۆزومو

اۋلىك، گۈزۈ آچىق اۋلىمكدن ئىدى دىر. بىلىمىرم زامان اۋز آخىمىندا
آخىر يوخسا منىم وجودوم كىمى او دا دونوب دا يانىب. يومولو
گۈزلىمىلە ايلانلارى گۈزلە يىرم. نه قدر زامان كىچدىيىنى بىلىمىرم.
يىنىدن باخماغىم گلىر. گۈزومو آچىرام. ايلانلار بىر- بىرلىنە
بورولوب، بىر- بىرلىنە ھۇرولوبلر.

اوسونچو دىمىشىدى تكىن دوشر- دوشمىزى اولار. آما جوتلرىن
بىر- بىرىنە ھۇرولمە يىندن سۇز آچمامىشىدى. گۈزمو ايلانلاردان آيىرا
بىلىمىرم. عۇمورومدە بىلە بىر شى گۇرمە مىشم. ھۇرولموش حالدا بىر-
بىرىنىن وجودونا بورولوب سوروشورلر. وجودومون ھر ئىرى گۈز
اولوب ايلانلارا باخىر. ھاندان- ھانا ھۇرولموش حالدا ياتاقدان ئىرە
سوروشوب، ھۇروك بىر- بىرىندن آچىلىر. ايلانلار دم سىياھ اعلانىن
اوستوندىن كىچىب، پوتوشقادان حىطە سوروشورلر. اونلار
اوزاقلادىقچا ايلان قورخوسو ذھنىمدە آرىيىر. عجبىيە حالىم وار. ھلە
دە ياشادىغىما ايتانمىرام. بىلىمىرم سئوئىم يوخسا دۇيونوم؟

قاپىنىن كىپلىنمك سىنىنى ائشىدندە دىسكىنىرم. ايلانلار يورقانىم اوستە
بىر جوت مەرە بوراخىيلار. اۋز لويومدە دوشونورم: گۈرەسن سبد دولو
جنت مئوھسىنىن آلتىندا تك ايلان عوضىنە بىر جوت ايلان اولسايدى
يىنە كلئوپاترانى سانجاردىلار يا يوخ؟

گرک اوسونچويا دىئىم آيرىلارنىن اۋلوم طرزىنى يانسىلاماغا دىئىل،

جوتون ده دوشر - دوشمزی اولار...

یاز/۱۳۹۷

بطنىمىن گودو كچولرى

(بو حىكايە اۆلكەمىن بوتون اوشاق گلېن لرىنە تەقدىم اولونور)

دوزاغا دوشموش بىر حىوان كىمى يم. قاينام چىين لرىمدن ياپىشىب چكىر، آنام ايسە گاه آياقلارىمدان ايتەلە يىر، گاهدان دا آللرىنن گوجونو يانچاقلارېما سالىر، بلکہ بدنېمىن ائشىكده قالمېش بۆلومونو دە لىيە سوخسون. بدنېم دۇشدرن يوخارى داغا سارى، يانچاقلارىمدان آشاغىسى ايسە داغىن كۆلگە سىندە قالمېش درە يە سارى آسىلى قالىب. دەلىكده گرفتار اولموش قوللارېمى بئله ترېدە بىلمىرم.

سىلاھلى بىر اووچونون دوزاغىنا دئىيل، أصليندە بطنىمىن گودو كچولرى، آنام ايله قاينامىن دوزاغىنا دوشموشدوم. آنامللا قاينام اووچو اولماسالار دا، داشدان نوظفە اوولاماق قىصدىلە منى بو دوزاغا سالدىلار. ايت سو گىلىفېندە گرفتار اولان كىمى من دە بو دە لىكده گرفتار اولموشام. سو گىلىفېندە گرفتار اولوب قالسايدىم،

اومودوم اولاردی سو زورلاشاندا منی ده اؤزویله سوروب آپارار. آما گیلیف هارا، داشین ده لیبی هارا! اون بئش ایل یاشایشیمدا هئج بئله بیر سیخما- بوغمایا دوشمه میشدیم. قایناناملا آنام دئینه- دئینه منی ده لیکدن چیخارتماغا چالیشیرلار. بیلیرم اونلارین دئینمک لرینه قولاق آسیم، یوخسا بو ده لیبین ایچینده قیفیلانیب قالمیش جانیمین هایینا قالم!

دئدیم: «بو ده لیک داردی. بدنیم بو ده لیکدن کئچمز».

قاینانام دئدی: «آآآ... نجه کی داردی! هئج خبرین وار بو ده لیک کیم لری درمان ائله میش؟»

دئدیم: «نه دئیرم کی! آما سیز منیم ائیمی قارینجلا بیر اولچون، گؤرون هئج او ده لیکدن کئچر؟»

«ماشاللاه، ماشاللاه بیزه گلن گوندن آغ گونه چیخیسان باااا...»، قاینانام دئدی.

آنم اونون سؤزونو چکنمه ییب، اوز- گؤزونو تورشادیب، دئدی: «منیم قیزیم ماشاللاه ماشاللاه ائله اول- بیر گوندن بئله اتلی جانلی یدی. هله اوشاخلیغین بیر گؤره یدین، توپ کیمی آغ آباغ بیر قیز ایدی. بالام آر ائوینه گئندنن ارییب!»

منسه مظلوم یانا دئدیم: «ائله من ده اونا گوره دئیرم دااا، واللاه بو ده لیک داردی، منیم اندازم دئیل».

آنم آییلیب قولاغیما پیچیلدادی: «قئینانان ائشیتمه سین، ایسته میرم سورا سنین باشیوا قاخینج اولسون. من هله سندن ده ایکی یاش کیچیک ایدیم، بیر ایل تو یومدان سو ووشموشدو، هله اوشاغا قالمیشدیم. باخ، ائله بو ده لیکدن کئچن گونون صاباحیسی اوشاغا قالدیم».

دئدیم: «آخی سیزین گوزوز گورمور بو ده لیک داردی؟ والللاه، بیللاه اوشاق دا باخیب گورسه بونو باشا دوشر. به سیز نییه باشا دوشموسوزا، نییه عیناد ائلیسیز؟»

آنم دئدی: «سن عیناد جیلسن یا ییز؟ هله ده لیکدن کئچدین کی گوراخ کئچه بیلینسن یا یوخ؟»

«آخی هانسی کیتابدا یازیب ده لیکدن کئچن آرواد اوشاغا قالار؟»
آنم حیرصله دئدی: «هله یاخچی قویمادیم بئش کیلاسدان آرتیق اوخویاسان هااا... قیزیم، بو ایش لر بیزیم آتا- بابا ده بیمیزدی. یوز ایل ده درس اوخوسان بو ده بلری کیتابلاردا تاپا بیلمزسن».

قاینانا نام آلینی آناما ساری اوزالیدی، آرتیردی: «او جان اؤلسون، سن اؤله سن، اؤز جانیمآ آند اولسون. خانیمآ خانیم^۷ آند ایچیب دئیردی عئینی آرواد بطنی کیمی بو داشین دا گئنه لیب- دارالماق خاصیتی وار. باخماز بوی- بوخونا؛ اوشاغا قالمییان گلین لر بو ده لیکدن کئچندن

^۷ - خانیمآ خانیم: ائل آراسیندا ایش بیلن خانیم.

سورا هامیسی فرج خئیر آپاریب. دی گل کی قولاغیمیزین دیینده اولدوغوندان اونا قیمت وئرن هانی؟»

گئری دؤنوب، کنده قایتیدیم. بیردن بیره هر ایکیسی ده منه ساری قاجیب، بیر جوت قاراوول کیمی هره سی بیر قولومدان توتوب، وار گوج لریله منی ده لییین ایچینه سوخوب، ایتله دیلر.

بیلیرم، آرغاج خانیماخانیمدان کنچیب، یوخسا بیر- بیرلرینی گؤره ن گؤزو اولمایان آناملایانام آل- بیر اولوب، داغین دؤشونده منی بو ده لیکلی داشین ایچینه دوزاغا سالمزدیلار. آنام آغ دئینه، قاینانام قارا دئیر. قاینانام ایسه یئر دئسه، آنام اونو گؤی سانار. آنجاق اونلارین اورتاقلیغی دئمه بس یالیز منیم بطنیم ایدی. هر ایکیسی ده منیم بطنیمه بیر آته نه دؤشمه یه تله سیرمیشلر. گئردک گنجه سینین سحر یسیندن ایکیسی ده بطنیمین گودوکچوسو اولموشدولار. ائله او گوندن ایش- پشه لری گونلری سایماق اولموشدو. آی باشی اولان گونلریم منیم لاپ مصیبتلی گونلریمدی. من آی باشی سانجیسی چکیب، قاندان آرینان گونلریم آناملایانام بیر- بیرلرینین آجیغینا آللرینه گلن ایستی لیک یئمک لری، بالدان توتدو باداماجان، هئلدن توتدو زنجفیله جن، مره چویوددن توتدو بؤیوتکن یارپاغیناجان منه یئدیردیب ایچیدیریرلر. بطنیمین گودوکچولری اوشاغا قالمامیشدان اوشاغین اوغلان اولدوغونا بئله فیکیر وئیرلر. کور گؤزون بیرینه

دئیل، هر ایکسیسینه ده ایشیق ایسته ییرلر بو گودوکچولر.
خانیم خانیم کن دین بوتون قادینلارینین ایمام- پیغمبری کیمی دیر؛
ایمام- پیغمبرین سؤزوندن چیخسالار بئله، اونون سؤزوندن چیخاسی
دئیل لر. خانیم خانیمین سایه سینده کن دیمیزین در مانگاهینا میلچک ده
قونماز. اونون بیتکی لری، داغ- داشدان ییغدیغی اوت- علفدن
دوزلتدیغی قئینتمه لر، داوالار، مرهم لر بوتون ناخوشلوقلارین در مانی
سایلیر.

آغلایا- آغلایا دئدیم: «سیزی او اینان دیغیز، گئ دین کن دین داش یونانین
گتیرین بو داشی سیندیر سین، مین ایل ده کئچسه من بو ده لیکدن
چیخانما رام. آخشاما جان بو ده لیکده قالسام اولم».

قاینانام دئدی: «توبه، توبه... بو داشی مه یر سیندیر ماق اولار؟ داشین
نه گوناھی وار، گوناھ اؤزونده دی کی او قدر عیناد ائله ییب یوبان دین،
داشین گونش ساعاتی سوووشدو دا. خانیم خانیم دیل به دیل
تاپشیر میشدی کی گونش داشین اوستونه شیغیاندا قیزی ده لیکلی
داش دان کئچیر دین. ایندی دئه گوروم داش نئینه سین!»

آن امین باشینا قیشقیر سام دا قایناناما دیل قئیر تمک جسارتیم یو خدور.
اؤز یانیمدا اؤزومو قیناییر ام. قاینانام دوز دئیر دا، داش نئینه سین،
عاغلی داشلاشمیش داش گوره جک ایشینی گوروب، منیم کیمی لره
ده لیک دوزلدیب. آما منیم عاغلیم هارا گئتمیشدی کی عاغلیمی

وئردىم بو بطن گودو كچولرىنن عاغلينا!

آنام دئدى: «قىز باخ منە گۇروم، اولمويما گنجە خانىما خانىمىن
تاپشيريغى ايش لرى گۇرمە ميسن؟»

دىنمە ديم. قىزارديم، بوزارديم. اريمين خوشو گلمز من ياسديغيميز
بارە دە باشقا پيريسيله دانىشىم. گنجە اوزومو اودا- كوزه ويريب
باشاردىغىمى، اوندان- بوندان اويرندىيىمى ائله ديم، آما اريم يورقون
اولدوغوندان سارى باشىنى منىملە بير ياسديغا قويمادى. آنام حيرصلە
باشىما قىشقىردى: «دئنه ائله آرغاج اوزومن كئچىب دا! مە يە سنە
دىل بە دىل دئمە ديم خانىما خانىمىن تاپشيريقلارى يادىننان چىخماسىن؟

سنىن بو سايمامازلىغىن اوزووو دە، بىزى دە گۇر نە گونه قوبوب!»

قاينانام بىردن- بىرە قاشلارنى يىغىب آناما دئدى: «آى قىز، بلکہ ائله
داشىن خاصىتى بئله دى، بير آز ساخلىيب، بطنىنە نوظفە دوشىدن سورا
گئنه لىب، قىزى بوراخا جاخ؟»

آنامىن گۇزلرى پارىلدادى. آما منى قورخو گۇتوردو. اريمىن خبرى
اولسا كى دەلىكلى داش منىم بطنىمە نوظفە سالىب، يقىن منى بوغار.

قىشقىردىم: «من داشىن نوظفە سىنى ايستە ميرم، مە يە آدام داشدان دا
اوشاغا قالار؟ سىزى ايناندىغىز گئدىن كئدىن داش يونانىنى گتيرىن بو
داشى سىندىرسن!»

بطنىمىن گودو كچولرى خئىلك بير- بيرلرینه باخىب، سونوندا قاينانام

دئدی: «اولماسا سن گئت خانیماخانیمی گتیر، من ده بوردا قیزی
گودوم.»

قاینانام چکیلیب، کؤلگه بیر یئرده اوتوروب، دیل- دوداغی آلتدا
دئینیر. منسه دوزاغا دوشموش بیر حیوان کیمی ده لیین ایچینده بنده
توشوب قالمیشام. گونش باشیما ائله شاخیر کی، دئیه سن ایستیسینی
دوز جهنمدن پای آلیب. آنامی گوره بیلیمرم. اوجادان قیشقیریرام:
«آناااااااا، خانیماخانیمی گتیرمه ها، داش یونانی گتیر!...»

ممو

سوكوتون لذتى بئىنيمه يايلىب. اوچ مين متتىرلىك زيروه دن آياغىمين
 آلتىنا باخىرام. گۆز ايشله دىكجه ياشىللىق گۆرونور. آنا يئر ياشىل، آتا
 گۆي ماوى. من ايسه طبيعتين گئيش لىينده ياشىللىق ايله ماوى لىين
 اورتاسيندا داينمىش، گۆزه گلهمين بير وارلىق.

تپه نين دؤنومونده داينىب، نفس دريم. كئچى قيران تپه لرین دؤنوملىرى
 قورخويلا لذت هيجانينى بير آندا ياشادير اينسانا.

دؤنومو يوخارى قالخديغىمدا او يئنى يئمە اوغلانلارین قوردوغو
 او جاقدان قباق توستونون ايسىنى دويدوم. اوغلانلارین تەدن
 قىرخىلمىش باشلارى شوش قولاقلارینى اولدوغوندان بۇيوك
 گۆستىر. اوچو ده ياشيد گۆرونورلر. توستودن قارالمىش چايدانى
 او جاق اوسته گۆرونجه، بئىنيم بيرباشا لذت گۆلونه جومدو. سورغو-
 سوال سىز گئىدىب او جاق باشيندا اىلشديم.

«منه ده بير چاي وئرين.»

سورمه‌ای کۆینکلی سوروشدو: «هانسی لیواندا؟»

اوجاغین قیراغیندا یاشیل، ساری و قیرمیزی رنگلی اوج پلاستیک لیوان یئره دوزولموشدو.

«قیمت لرینین فرقی وار یا صاحب لارینین؟»

سورمه‌ای کۆینکلی اوغلان اورتادا ایلشمیش یاشیل کۆینکلینی گۆستریب دئدی: «بونون لیوانی کیچیکدی. چایی مین بئش یوز اولار، بیزیمکیلر بۆیوک اولدوغونا گۆره ایکی میندی.»

اونون سۆزومنده درین تاثیر بوراخدی، اۆز-اۆزومه دئدیم: «اویوخاریدا ایلشنلر عدالت تره‌زیسینی سیزین کیمی اوشاقلارا تاپشیرمالیدیلا.»

اوغلانلار گۆزلرینی اوزومه زیلله‌یب، مندن جواب گۆزله‌ییرلر. منسه فیکیرلشیرم هانسی لیواندا چای آلیم کی، عدالت تره‌زیسینین کفه‌لری بیر-بیریندن آلچاق اوجا دئییل، توش باتوش دورسونلار.

«بئله کی گۆرورم توکان-بازاریز، حساب-کیتابیز بیر-بیریندن آیریدی. ایندی کی بئله‌دی هر اوج لیواندا چای ایستیرم. آمما هر اوچونه ده او کیچیک لیوان اولچوسونده چای سوزون.»

یاشیل کۆینکلی ساغ سولونداکی اوغلانلارا باخیب گولومسه‌دی.

بیرینجی چایی ایچرکن داشین دیبینه سیغمیش قهوه‌ای کۆینکلی دۆردونجو اوغلانی گۆردوم. اونون دا باشی ته‌دن قیرخیلمیشدی. آمما

«اوووی مموووو... قولاخلاریوا دا چئچل دوشوب؟ ائیشتمیسن؟ چیخ

ائشیه، فتیرلریوه مشتری تاپیلیب.»

هر اوچو ده گولوشدولر. ممو ایسه داشین دالیندان سورونوب، دینمز-

دائیشماز فتیر بوقچاسینی منه ساری اوزالتدی. یئنه دیلمانج اوغلان

آرتیردی: «بیری ایکی مین تومندی.»

فتیرلری آلیب، بئل چاننامدان پول چیخاراندا اوغلانلارین اوچو ده

یئرلیندن قالخیب بیزه ساری گلدیلر. دیلمانج اوغلان دئدی: «نییه

ایکی فتیر آلیب اوش فتیر پولو وئردین.»

دئدیم: «اوش چای، اوش فتیر... بو منیم عادتیمدی، گاهدان ایکیینی

اوش گۆرهرم.»

منیم سؤزومه ممونون دوداغی قاجدی.

یولوما دوام ائتمه دن دوربونو چیخاریب، دئدیم: «گلین دوزولون بیر

یئره سیزدن یادیگارلیق بیر عکس سالیم.»

یاشیل کۆنکلی دئدی: «بیز اونون یانیندا دورساخ بیزیم ده باشیمیزا

چئچل دوشر.»

ممو یئنه داشین دالینا چکیلیدی. ألیمی اونا ساری اوزالیدیب یئریندن

قالدیردیم: «دور آیاغا سندن بیر عکس سالیم.»

ممو ألیمدن توتوب، یئردن قالخیب داشا دایاندی. گۆزلری بیر جوت

سؤنوک فنار کیمی ایدی دوربونون ایچینده. سونرا دوربونو اونا

وئريب، دئديم: «گل سنه اؤيره ديم هم كؤشن لر يندن بير عكس سال،
منه ياديگار ليق قالسین.»
يئنه ممونون دوداغى قاجدى...